Anticipația

COLECȚIA POVESTIRI ŞTIINŢIFICO-FANTASTICE

TED CHIANG

TURNUL BABILONULUI

506

SOCIETATEA ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.

SOCIETATEA
ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ S.A.

Societate cu capital de stat, funcţionând sub egida Ministerului Cercetării şi Tehnologiei, înmatriculată în Registrul Comerţului cu nr. J40/6775/1991

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU
GABRIELA BULIGA
CORNEL DANELIUC
ADINA CHELCEA

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Redactor literar
MIHAI DAN PAVELESCU
Secretar de redacţie
PAVEL D. CONSTANTIN
Tehnoredactare computerizată
PAVEL D. CONSTANTIN
Coperta
WALTER RIESS
Difuzarea
GROSU LAURENŢIU
(telefon: 617 72 44 sau 617 60 10, int. 1151)

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1 Bucureşti, cod 79781
Telefon: 617 72 44 sau 617 60 10, int. 1151

Tiparul:
Tipografia „INTERGRAPH"
Telefon: 769 35 68

Abonamentele se pot face la oficiile poştale (nr. Catalog 4004/1993), precum şi direct la redacţie. Cititorii din străinătate se pot abona prin Rodipet S.A., PO BOX 33-57.
Fax: 004-1-312 9432 sau 004-1-312 9433. Telex: 11995
Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, ROMÂNIA

anticipaţia

Revistă lunară de literatură şi artă SF
(nr. 506/decembrie 1993)
editată de Societatea „Ştiinţă & Tehnică" S.A.

Paginile evidenţiate cu sigla „MTS" sunt realizate cu sprijinul Ministerului Tineretului şi Sportului, în cadrul programului naţional de stimulare a creativităţii tinerilor.

SF de la San Francisco

Senzaţia pe care o ai când pătrunzi pe aleile fandomului SF este aceea, surprinzătoare, a întâlnirii cu membrii unei familii organizate, care ştiu ce vor şi cu încăpăţânare îşi pun în practică pasiunile. „Lunaticii" de pe toate continentele se comportă, până la urmă, la fel - în acest sens - urmărind desfăşurarea, să zicem, a unui RomCon, a unui EuroCon sau a unei conferinţe internaţionale, chiar a WorldCon-ului, nu vei găsi diferenţe de principiu, ci doar de capacitate de organizare. În rest, oamenii sunt preocupaţi de absolut aceleaşi idei: ei vor să zboare în spaţiul intergalactic, după ce, bineînţeles, şi-au colonizat planetele din apropierea Terrei, vor să călătorească în timp (şi, eventual, să corecteze greşelile istoriei - trecute şi viitoare), vor să pună în practică invenţii mirabolante, care să facă bine oamenilor, să condamne la dispariţie războaiele (cărţile-avertisment şi filmele-avertisment au făcut un enorm bine civilizaţiei noastre, anii '50 - '90 fiind realmente bombardaţi cu utopii care, în zeci de limbi şi sute de milioane de exemplare, i-au speriat şi pe cei mai belicoşi generali) şi, sigur, fanii vor să se simtă bine împărţindu-şi între ei, adică în familiara lor lume de, probabil, 1 000 000 000 de membri (doar pe planeta noastră...), mistuitoarea lor pasiune.

La WorldCon-ul din San Francisco am trăit acut senzaţia că mă cunoşteam de când lumea cu toţi cei peste 8 000 de participanţi. Într-o democraţie absolută am trăit zile plăcute *împreună*: scriitori (cu tiraje de milioane de exemplare), oameni de ştiinţă (cercetători la NASA, universitari cu mare faimă în America şi Marea Britanie), artişti din lumea largă (dar mai ales din fosta URSS, care acum pur şi simplu invadează pieţele de artă), editori şi cineaşti ai marilor firme şi fani de pe toate meridianele şi paralelele (Africa încă nu era prezentă, dar ne-am propus, cu toţii, ca până la WorldCon-ul din 1999, care va fi organizat, probabil, de fanii australieni, să adăugăm şi această „missing link" la salba civilizării - inerente - a cetăţenilor tereştri, pentru propăşirea umanităţii în mileniul III).

Eu sunt, cum probabil ştiţi, un *story-teller*, un povestitor. Despre WorldCon-ul cu numărul 41 am vorbit la Televiziune, în spaţiile restrânse pe care le are preambulul la serialul SF. Am mai scris un articol în revista de faţă şi m-am aşteptat ca fanii, curioşi, să mă întrebe la PloCon (neinspirat nume!) cum se învârt roţile SF-ului în lume. Cu surpriză a trebuit însă să constat că fandomul românesc este încă prea preocupat de el însuşi. Că „baronii" locali încă se bat pe fâşia îngustă unde sunt aşezaţi. Am fost uluit să constat că emisiunile SF de radio, la care sunt unul dintre „founding fathers" - vorba sfântului Isaac (Asimov)-, nu au părut decât vag interesate de subiect.

Or, science-fiction-ul este o mişcare culturală internaţională, care se îndreaptă, într-o primă etapă, spre ceea ce am putea numi sentimentul (viitor) de *patriotism planetar*.

Pentru ca fandomul românesc, bine pornit la drum (Bridget Wilkinson, preşedinta Societăţii Europene de Science Fiction ne aşază cam pe locurile III - IV în fandomul european!), să nu-şi piardă momentul înalt de inerţie este nevoie de o accelerare mai înaltă spre internaţionalizare. Semne sunt: în afară de participarea masivă la 4 EuroCon-uri (Fayence 1990, Cracovia 1991, Freudenstadt 1992, Jersey 1993), reprezentanţi ai noştri au fost prezenţi la BaltCon şi BeneluxCon. Ceea ce mă face să gândesc la o dezvoltare, în cadrul ProConSF, a unui - de ce nu? - adevărat minister de afaceri externe ale SF-ului românesc. În acest fel am putea fi reprezentaţi la toate manifestările importante ale Anticipaţiei, pe continentul nostru, pe alte continente (cândva, desigur, şi dincolo de ele), putem contacta mai uşor scriitori, cluburi, editori, agenţi literari străini - într-un cuvânt putem fi mai puternic implicaţi în viaţa (de mâine) a planetei.

Ne aşteaptă un an 1994 cu o mare piatră de încercare, EuroCon-ul de la Timişoara. Să le dorim mult succes colegilor de la „H.G. Wells" şi „Helion", dar să punem şi umărul cu toţii, pentru a păşi în... Galaxie cu dreptul. În funcţie de succesul EuroCon-ului, ne putem pregăti pentru WorldCon-ul 1994, care se va desfăşura în Canada, la Winnipeg (unde, deşi profesorul Crohmălniceanu spune, într-o poveste, că nu ne vom întoarce niciodată, eu vă asigur că mulţi dintre noi se vor întoarce!). Apoi, pentru combinaţia WorldCon + EuroCon, de la Glasgow, în 1995, când, sperăm, va avea loc evenimentul atât de dorit de europeni: World SF va recunoaşte, în sfârşit, că continentul european există.

Noile hărţi ale anticipaţiei - cum spunea Dan Merişca - pot prinde, abia de atunci încolo, adevăratul lor contur.

Alexandru Mironov

INOROGI ELECTRICI - II

3. Probleme de identitate

Dacă atitudinea lui *Blade Runner* față de societatea de consum se situează la polul opus celei lui Spielberg, corolarul e că filmul îl va prezenta pe Celălalt în termeni opuşi lui *E.T.*, fără a ajunge la extrema reprezentată de „Lucrul" lui Carpenter. Replicanții (Roy şi Pris, în primul rând) sunt periculoşi, dar fascinanți; înfricoşători, dar frumoşi; altfel, dar nu total şi ireversibil străini. Pe măsură ce filmul avansează, ei se dovedesc a fi adevăratul lui centru emoțional. Pregnanța li se datorează, parțial, izbitoarei prezențe vizuale şi, în special, multiplelor conotații acumulate de-a lungul firului narativ, prin sugestii, asocieri şi referințe.

Principala emblemă definitorie e stabilită de citatul aproximativ din Blake* (fără echivalent în roman) prin care se prezintă Roy Batty:

„Semeț căzut-au îngerii; bubuituri de tunet s-au rostogolit

În lungul coastelor, scăldate în focurile lui Orc" (*America: O profeție*, versurile 115-116)

Poemul lui Blake e o celebrare a revoluției americane, o istorisire despre construirea Americii moderne, interpretată pe un plan atât simbolic, cât şi spiritual. Orc conduce revolta împotriva oprimării; e un demon-înger, urmaş al Luciferului lui Milton reinterpretat de Blake („Milton era de partea diavolului, fără a şti"), spiritul libertății, „îndrăgostit de răscoale sângeroase şi încălcări ale legii Domnului", în mod repetat asociat cu focul („mândra văpaie"). În orice caz, Roy citează greşit: în original, versul lui Blake era „Semeț **urcat-au** îngerii", acest urcuş simbolizând începutul revoltei menite a întemeia statul democrat liber, care, acum două secole, putea fi privit ca o treaptă în calea omenirii spre Noul Ierusalim. Schimbarea de la „urcat" la „căzut" trebuie deci citită drept **sfârşitul** principiului democrat american de libertate, drept nereuşita finală. Cadrul care îl introduce pe Roy, îngerul rebel, îl juxtapune, într-o singură mişcare de aparat, imaginii de urban sordid şi dezintegrare socială prin care trece.

Evident, în contextul Hollywoodului anilor '80, o asemenea implicație nu putea fi sugerată decât în secret, ascunsă într-o anume referire ezoterică. Ulterior, identificarea lui Roy cu eroul revoluționar al lui Blake e prezentată vizual: dezbrăcat până la brâu în lupta finală cu Deckard, el ar fi putut descinde cu uşurință din tablourile vizionare ale pictorului englez.

Celelalte conotații sunt mai puțin insistente şi mai mult sugestive, dar, însumate şi corelate cu aluzia la Blake, ele dau o definiție remarcabil de complexă şi comprehensivă a Celuilalt. Mai întâi, replicanții sunt identificați cu proletariatul oprimat şi exploatat; produşi pentru a-şi sluji stăpânii capitalişti, sunt îndepărtați când devin nefolositori şi „retraşi" când se revoltă împotriva acestei condiții. Roy îi spune lui Deckard: „E o experiență să trăieşti cu frica-n suflet. Asta înseamnă să fii sclav". De asemenea, sunt asociați minorităților etnice - şeful lui Deckard se referă la ei folosind termenul de slang „piei-de-lucru" (**skin jobs**). Păstrând un anume mister erotic, ei poartă sugestii sexuale ambigue; în secvența testării, răspunsul lui Rachael la una din întrebările lui Deckard e: „Vrei să ştii dacă sunt o replicantă sau o lesbiană?"; lupta dintre Roy şi Deckard aduce sugestii vădit homo-erotice (explicite în provocarea lansată de Roy: „Ai face bine să ți-o salți"), culminând cu hotărârea de a-i salva viața celui ce l-a hăituit. Replicanții nu au familii. Ei n-au trecut prin procesul burghez aşa-zis de socializare. Par a fi împărțiți în două categorii - cei care se presupune că nu trebuie să afle că sunt replicanți (Rachael), fiind în consecință dotați cu „bănci de memorie" şi false fotografii de familie, şi astfel predispuşi la socializare, şi cei care ştiu că reprezintă altceva (Roy/Pris) şi trăiesc cu conştiința acestui fapt. Roy şi Pris mai sunt asociați şi cu copilăria, nu numai prin faptul că efectiv au doar patru ani, dar şi prin juxtapunerea cu jucăriile din apartamentul lui Sebastian, un mediu în care sunt atât de la locul lor încât Pris, ascunzându-se de Deckard, poate fi pe deplin asimilată de apartamentul în cauză. Pris, machiată ca o păpuşă vie, evocă irezistibil punk-ul şi rebeliunea adolescentină conținută de el. La fel ca în Blake, revoluția se îndreaptă, la cel mai profund strat, împotriva Tatălui, simbolul autorității, oprimării şi interzicerii; e deci firesc ca filmul să ducă la uciderea lui Tyrell de către Roy - Tyrell reuneşte atributele creatorului, stăpânului şi distrugătorului de vieți.

Paralelele care caută să-l prezinte pe Roy drept dublul lui Deckard sunt relativ sistematizate, dar nu pe deplin convingătoare. Întrebarea lui Rachael (rămasă fără răspuns), „Ți-ai făcut vreodată testul ție însuți?", sugerează că Deckard ar putea fi un replicant; sublinierea deliberat ambiguă a reflexelor pupilare, atât în timpul testării, cât şi în secvențele dintre Deckard şi Rachael, e încă un argument în această direcție; iar Deckard, epuizat, visând un inorog în galop, e o trimitere directă la titlul romanului lui Dick, *Visează androizii oi electrice*? Montajul alternat al luptei cu Roy accentuează în repetate rânduri ideea oglinzii: mâinile rănite, strigătele de durere. Cel mai clar, relația în cauză e sugerată de ironia disprețuitoare a lui Roy: „Nu eşti tu «băiatul bun»?". Bine şi rău îşi schimbă locurile, toate certitudinile morale bazându-se pe statu-quo-ul acestei inversiuni.

Deşi reuşite indubitabile, replicanții prezintă şi puncte slabe. Chiar dacă Roy întruchipează eroul revoluționar al lui Blake, el aduce, laolaltă cu Pris, conotații mult mai dubioase, cele ale rasei stăpânitoare ariene. Acest fapt e susținut de atributele fizice ale personajului (părul blond, ochii albaştri, frumusețea, puterea enormă), dar şi, în

*** Blake, William - poet şi pictor mistic englez, născut la Londra (1757 - 1827); opera sa anunță romantismul.**

egală măsură, de cruzimea şi violenţa sa. De fapt, lucru cu adevărat îngrijorător, *Blade Runner* păcătuieşte prin excesul de violenţă - de pildă, înfruntarea dintre Pris şi Deckard. N-ar fi singurele scăderi ale scenariului: ce sens are să fie vânaţi replicanţii, din moment ce ei oricum au o durată de viaţă de doar patru ani, din care deja s-au scurs mai mult de trei ani şi jumătate?; e foarte dificil, dacă nu imposibil, de justificat logic uciderea de către Rachael a unui semen android; în contextul ecranizării, nu poate fi decât regretată ignorarea (sau ocolirea) informaţiei din roman, potrivit căreia Rachael şi Pris sunt unul şi acelaşi tip de android (dar Ridley Scott are şi el dreptate - o singură actriţă pentru ambele roluri putea crea confuzie narativă).

Revenind însă la discuţia statutului atribuit de Scott replicanţilor, trebuie menţionată cheia propusă de Danny Peary pentru citirea lui *Blade Runner*. Teoreticianul american consideră filmul ca fiind „despre mai multe specii periclitate, şi anume oamenii care populează viitorul contaminat şi care, aidoma celorlalte animale, nu-şi mai au locul în această lume, şi replicanţii, a căror speranţă de viaţă e drastic limitată".

4. O tematică fundamental umană

„Pentru mine", mărturiseşte Ridley Scott, „felul în care se raportează replicanţii unul faţă de altul şi faţă de oameni e un punct esenţial al filmului. Roy o sărută pe Pris şi plânge pentru ea: dragoste şi suferinţă. Iată că şi replicanţii pot avea astfel de sentimente. (...) Deşi ei nu sunt decât maşini, create prin inginerie genetică sau biochimie, sunt atât de sofisticaţi încât devin egali oamenilor. Şi, de fapt, uneori le sunt superiori. (...) În contextul filmului, replicanţii sunt mai umani sau «mai egali» decât oamenii. Dreptul de a alege singuri îi înalţă deasupra acestora din urmă."

Încă de la apariţia primei „poveşti cu roboţi" (ca şi în *Blade Runner*, însă e vorba de androizi, oameni artificiali), piesa *R.U.R.* (1920) a lui Karel Capek, conflictul de bază în acest gen de istorisire a fost întotdeauna transferul de însuşiri umane la maşini şi invers. Filmul lui Scott reprezintă o reuşită continuare a acestei tradiţii. În rolul său de vânător de recompense pe străzile pline de primejdii ale unui viitor necruţător, Harrison Ford este reeducat din punct de vedere uman chiar de către ţintele neumane ale violentei sale anchete. Ridley Scott afirmă că personajul lui Ford e un om care vrea să-şi schimbe complet modul de viaţă, încercând cumva să descopere un fel de mântuire sau, poate, o conştiinţă. Într-o oarecare măsură, relaţia lui Deckard cu Rachael îl umanizează, dându-i sens existenţei. Dar cât de dezumanizantă e meseria lui Deckard, retragerea androizilor? Un răspuns în acest sens e dat de secvenţa în care Zhora e împuşcată din spate de Deckard. La fel ca şi în cazul lui Rachael, Deckard are în comun cu prăzile sale certe deficienţe pe plan emoţional (vezi înfruntarea cu Leon, apoi cea cu Roy), iar o frază din comentariul la care regizorul a renunţat („Se presupunea că replicanţii nu au sentimente, la fel şi vânătorii de recompense") trimite direct la romanul lui Dick - acolo, Deckard se teme în permanenţă să nu ucidă din greşeală un om confundat cu un replicant, iar propria sa condiţie îi rămâne, până la sfârşit, enigmatică.

Moartea lui Roy Batty, demnă şi emoţionantă, e, într-un fel, argumentul decisiv al superiorităţii sale faţă de Deckard şi a replicanţilor faţă de oameni. În loc s-o răzbune pe Pris, Roy îl lasă pe ucigaşul ei să trăiască. Salvându-şi adversarul, după o feroce luptă corp-la-corp, androidul se arată capabil să preţuiască viaţa, cu atât mai mult cu cât el însuşi e pe moarte. Astfel, viaţa dăruită lui Deckard devine gestul suprem de împăcare între om şi maşină în filmul SF, întreţinând iluzia unei convieţuiri paşnice şi armonioase. Porumbelul alb pe care Roy îl eliberează spre cerul, pentru o clipă, senin, e, după spusele lui Scott, „un simbol al păcii şi al vieţii", însă unul fundamental ambiguu. Aparţinând unei specii aflate în pragul dispariţiei, se prea poate ca porumbelul, aidoma bufniţei din biroul lui Tyrell, să nu fie o pasăre adevărată. (La sfârşitul cărţii lui Dick, o broască se dovedeşte a fi, la rândul ei, artificială.) Speranţa nutrită de Roy, că oameni şi androizi vor sfârşi prin a se înţelege, devine şi ea echivocă, aflându-şi pandantul în secvenţa finală: Deckard şi Rachael fug împreună (unde? - filmul a stabilit foarte clar că nu mai există nici un refugiu pe Pământ), iar uşa liftului culisează în urma lor, curmând brusc o poveste care, oricum, n-ar fi durat mai mult de patru ani. „Păcat că ea nu va trăi", îi strigase mesagerul lui Deckard, referindu-se la Rachael. Şi adăugase: „Dar cine e oare nemuritor?".

Inevitabil, forma de viaţă „artificială" poartă cu ea eternele interogaţii asupra condiţiei umane. Încotro mergem? De unde venim? Cât vom mai exista? Ce anume ne face umani? În *Blade Runner*, propriul nostru concept de fericire supravieţuieşte în viitor: să obţii cât mai mult de la clipă, cât mai mult timp posibil. Pentru un film SF, *Blade Runner* e, într-adevăr, foarte adult.

Ca şi în scrierile lui Dick, filmul lui Scott etalează, între alb şi negru, infinite nuanţe de gri. În acest sens trebuie interpretat laitmotivul central: inorogul, dublul simbol al binelui şi al răului. Animal imaginar, visat de un Deckard sleit de puteri, el reapare printre păpuşile electrice din apartamentul lui Sebastian; iar în final, un inorog de hârtie răsturnat semnifică o altă viaţă dăruită lui Deckard, cea a lui Rachael. Nu diferenţele sunt esenţiale, ci asemănările. Dilemele androizilor sunt identice cu cele ale oamenilor. Şi unii şi alţii tânjesc la fel după emoţiile umane; există aici, îngemănate, nobleţe şi tragism. Regăsim, îmbogăţită, o notă distinctivă pentru opera lui Dick - pesimismul luminat de speranţă şi de încredere în oameni. Protagoniştii continuă să acţioneze, atâta vreme cât mai există un motiv, oricât de neînsemnat ar fi el. Această năzuinţă încăpăţânată, dăinuind în pofida tuturor vicisitudinilor, impune, în *Blade Runner*, o subtilă redimensionare a conceptului de „uman".

Putem afirma, astfel, că şi androizii lui Ridley Scott visează.

Cristian Lăzărescu

Vine o vârstă la care cei mai mulţi dintre playboy, chiar şi dintre cei mai energici, încetează a mai fi consecvenţi cu convingerile lor de până atunci şi se pregătesc să întâmpine vârsta a treia la adăpostul călduţei comodităţi pe care ţi-o oferă familia. De obicei, însă, trecutul îi urmăreşte, nedându-le voie să-şi savureze atât de râvnita linişte sufletească. Cam aşa arată acum Manilow. Ca un Don Juan trecut în rezervă, care tocmai a primit o scrisoare de şantaj de la un oarecare, acesta pretinzând că... în sfârşit, scenariul e bine cunoscut.

Partea amuzantă constă în aceea că Manilow e tocmai tipul de om care în copilărie, având probleme de integrare în mijlocul colegilor de generaţie, s-a refugiat în bibliotecă pentru tot restul vieţii, acţionând pe baza principiului „dacă voi nu mă vreţi, eu nici atât". Din fericire pentru el, o dată cu vârsta creşte şi toleranţa (celorlalţi), aşa că, prin ultimul an de facultate, a început să adulmece şi ceva aer de societate, dar lansarea lui era deja un pic cam tardivă. Păcat de mutrişoara de idol al adolescenţilor pe care o avea...

- Să fiu nebun dacă ştiu cum să te iau, Derek! (Vocea-i mă readuce la realitate ca un electroşoc.)

În vremurile astea, când echilibrul mintal e chiar mai greu de păstrat decât viaţa, „să fiu nebun" a devenit înjurătura preferată a lui Manilow. Este stilul lui „subtil" de a sublinia că, de fapt, mai degrabă îşi pierde minţile un sudor automat decât el. Şi totuşi acum se pare că blestemul l-a cam ajuns.

Cel mai mult mă intrigă faptul că nu-nţeleg ce griji ar mai putea chinui la modul acesta, atât de intens, încât să-l ţină treaz pe vreunul dintre pasagerii haznalei ăsteia zburătoare, pe care se mai află încă în viaţă doar cei ce s-au acomodat cu ideea că, de bine de rău, sunt ultimii supravieţuitori ai rasei şi că, oricum, cu virienii pe urmele lor, zilele le sunt aproape sigur numărate. La ora asta, singurele preocupări ale expământenilor par a fi pileala şi perpetuarea speciei. Cu o singură excepţie, aici de faţă.

- Ştii ce? îl reped. Dacă nu mă iei în următoarele cincisprezece minute, ai ratat ocazia, fiindcă Verna mă aşteaptă, la ea în cămăruţă, s-o giugiulesc, iar un gentleman ca mine acordă întotdeauna prioritate sexului slab.

Se pare că argumentul Verna a fost hotărâtor în decizia sa de a renunţa la orice menajamente. După ce vreme de un sfert de oră m-a chinuit cu tot soiul de introduceri şi puneri în gardă, pentru care, de excitat ce era, nu-şi mai găsea cuvintele, în sfârşit îl văd trăgând aer în piept şi lansând:

- Ei bine, află atunci c-am construit o maşină de călătorit în timp!

Tâmpitu' dracu'! Întotdeauna spunea că nu suferă băutura, aşa că - ce să facă şi el, săracu? - a comutat pe droguri. Mă ridic în picioare, hotărât să-l las să se dea cu capul de pereţi de unul singur, dar bătrânul Să-fiu-nebun are un fel de a privi care numai al unui drogat nu poate fi. Ce naiba, doar nu...

- Mă, tu chiar vorbeşti serios?

Expresia lui Manilow e elocvent afirmativă şi indubitabil lucidă.

•••

După ce a recitit de n + 1 ori istoria omenirii, de la descoperirea focului şi până în prezent, Manilow s-a oprit asupra unei perioade de acum aproximativ două mii de ani, o perioadă premergătoare realismului materialist, pe când omenirea răspundea încă marilor sale nedumeriri cu ajutorul zeilor, religiilor şi al altor astfel de misticisme.

Eu unul am fost mereu cu privirile aţintite spre viitor, drept care cunoştinţele mele de istorie se rezumă la liniile cele mai generale, dar chiar şi aşa îmi era arhicunoscut faptul că „teismul a fost un factor inhibant pentru progres şi civilizaţie", cum îmi tot cita Să-fiu-nebun, din nu ştiu ce manuale de specialitate. Or, tocmai în asta constă planul lui - în a încetini dezvoltarea tehnico-ştiinţifică a omenirii, astfel ca perioada sa de expansiune să nu mai corespundă cu cea a virienilor, ci, eventual, cu apogeul civilizaţiei zombilor ăia scârboşi.

Ce-i drept, ar fi fost mai drăguţ să le-o luăm înainte, dar şi tot atât de irealizabil. Prin urmare, din mulţii şi mărunţii idoli care populau imaginaţia semenilor noştri de acum vreo douăzeci de secole, urmează să alegem unul căruia să-i conferim suficientă credibilitate pentru a-şi răspândi învăţăturile reacţionare pe un teritoriu cât mai vast în timp şi spaţiu şi a mai tăia din elanul materialiştilor.

Pentru asta, geneticianul de mine urmează să creeze un purtător de cuvânt al respectivului idol pe Pământ, menit să risipească orice îndoială pe care ar mai putea s-o aibă muritorul de rând în legătură cu Dânsul. Deocamdată lucrăm la detalii, dar trebuie să recunosc că e cea mai deşteaptă chestie care se poate face în momentul de faţă. Unde mai pui că avem ocazia, pe lângă umanitate, să ne mai salvăm şi pieile personale? Să-fiu-nebun ar merita să intre în istorie pentru asta.

- Auzi, gibon bătrân, ce-ai zice să-i dăm androidului numele tău? Să-ţi semnezi şi tu opera cumva...

- Manilow nu prea merge, iar „Gibon-bătrân" nici atât...

- Da, dar Jesus n-ar fi tocmai rău...

Silviu Paşol Costinescu

COTIZO DRAIA

RENDEZ-VOUS PE ORBITĂ

Moto:
„Oamenii din cer sunt la fel ca oamenii de pe pământ".

UNU

„Pasienţe?" Vocea lui Gerber, voalată de tutun; de fiecare dată când se întorcea la bază, tehnicienii trebuiau să înlocuiască filtrele interceptorului. Receiverul fixat pe „Moon Fun & Crazyness", singura emisiune pe care o mai suporta de pe postul metropolitan. Coloniile erau mai pline de haz, însă programele erau codificate.

„De ce nu?" Erau pasienţele lui Napoleon. Cărţile mici, subţiri luceau pe măsuţa rabatabilă de sub comenzi. De data asta se închideau prea repede, constată dezamăgit Tullis. Ghinion. Se uită pe parbrizul octogonal. Lagrange-Hive ajunsese la mărimea aparentă a discului lunar. Stătea suspendat în infinit, ca un recif fabulos de corali, un conglomerat de lumi cilindrice ancorate între ele, etalându-şi petalele oglinzilor solare într-o strălucitoare inflorescenţă. Sfidarea metropolei... Războiul rece, emoţia întoarcerii după mai bine de cincisprezece ani...

„«Mercantilii», aici «Norul albastru», recepţie", răsună o voce pe frecvenţa navei-bază.

„«Mercantilii». Te auzim, «Nor albastru»", răspunse Tullis. Încercă să-şi amintească persoana de pe «Archimedes» căreia îi putea aparţine vocea. Baza avea câteva femei frumoase pe posturi de ofiţeri-coordonatori. Poate Deanna...

„Timp frumos deasupra Atlanticului. După vizitarea cimitirului, rendez-vous în parc, la lacul cu ostrov. Confirmat, «Mercantililor»?"

Elrond Tullis fu scuturat de un fior. Încercă să-şi stăvilească tumultul de gânduri negre declanşat de mesaj. Îşi drese glasul şi confirmă primirea.

„S-a modificat ceva în planul iniţial?", întrebă Gerber. „Hmm...", făcu el după pauza în care Tullis nu-i răspunse. „N-au ieşit pasienţele?"

„Schije strălucind în soare, relevment A-120, V-053, distanţa 300 de mile. Cred că este exact ceea ce căutam", anunţă Elrond, ignorând ironia colegului. Bucăţi metalice de diferite dimensiuni executau un dans straniu în obiectivul telescopului. Imaginea dată de Cassegrainul de 30 cm era dublată de una radar; aducea cu bucăţile de staniol antrenate într-o mişcare de convecţie termică în interiorul unei lămpi decorative.

Tullis primi confirmările coechipierilor. Era un lucru neobişnuit: ţăndările ipoteticei explozii nu se risipiseră aşa de mult cum ar fi fost de aşteptat. Rămăseseră „confinate" într-un spaţiu de aproximativ 1 000 de metri cubi, în interiorul razei de autodeterminare a coloniei L5. Războiul rece împiedicase timp de zece ani orice cercetare serioasă. Tullis se îndoia însă că laboratoarele de care dispuneau cei din Lagrange-Hive stătuseră pasive în tot acest interval.

„Regim de acceleraţie sincronă, o unitate", ordonă Tullis. „Aprindere de zece secunde, on my mark."

Funcţiile de stare ale reactorului Nerva-26 licărind pe ecran, vuietul curmat brusc al pompelor evacuând 25% din moderator, valvele eliberând hidrogenul lichid în circuitul de preîncălzire, apoi comanda. Acceleraţia interceptorului îi dădu senzaţia că stă pe spate, într-un fotoliu răsturnat. Proiecţiile holografice ale comenzilor îl înconjurau ca o feerie magică. Putea urmări într-un desen animat propelantul curgând în fagurii de ceramică ultrarezistentă impregnată cu izotopi, vaporizându-se violent la temperatura de 4 000 de grade şi ieşind în jet prin cele două efuzoare.

„Gata de prelevare", anunţă computerul. Un braţ articulat scoase în afara fuzelajului un captator electromagnetic. Fragmentul ales avea dimensiuni medii, 10/15 cm, şi un albedo de 0,60.

„Contact radar", auzi vocea lui Gerber. „Neclarităţi de interferenţă, coordonate..."

„Le-am observat", îl întrerupse Elrond. „Transmit poziţia satelitului de urmărire."

„Ce dracu' sunt?", întrebă al treilea pilot. Tullis se încruntă. Activă sistemul de identificare computerizată; semnalele standard în microunde nu primiră nici un răspuns. Dacă n-ar fi apărut atât de brusc, Tullis ar fi putut interpreta slabele interferenţe ca pe o turbulenţă de particule ionizate.

„Altă ţintă." Locatorul proiectă întâi o steluţă luminoasă, apoi scannerul individualiză obiectul, clasificându-l. Guardian M-109 L, interceptor lagrangian de ultimă serie. Ţinta se îndepărta încet, probabil o misiune de recunoaştere. Era normal ca locul să fie supravegheat, însă Tullis simţea totuşi o

nelămurită nelinişte.

„Mac, execută un turnaround şi cercetează vizual interferenţele cu telescopul principal", ordonă el. „Dispozitivele de luptă armate."

„Ce?", exclamă Gerber.

„Cineva a amorsat un joc periculos", bombăni Tullis, verificând energia celor două radiante ale interceptorului. „Interferenţele pot proveni de la reflectarea undelor între două vehicule spaţiale bine ecranate. Cred că bănuieşti despre ce poate fi vorba..."

Cinci megawaţi, citi contorul. Arme Livermore, cu lentile magnetice supraconductoare pentru post-focalizare, putând atinge eficient ţinte la mai bine de 2 000 de kilometri.

„M-109 se îndepărtează în direcţia Lagrange-Hive... Satelitul de urmărire susţine provenienţa sa de pe L5", raportă Mac.

„Şi interferenţele?"

„O clipă, sir..."

Mintea lui Tullis lucra cu febrilitate. Schimbarea de plan părea absurdă - accelerare spre punctul de libraţie L5 în scopul sprijinirii unui desant pe Insula Unu. Era oare vorba despre un blitzkrieg dement al metropolei? Sau o demonstraţie de forţă? Interceptoarele patrulei nu erau echipate pentru un astfel de sprijin... Insula Unu. Se schimbaseră multe acolo; nu mai era deloc acea lume patriarhală în care faptul că un puşti nebun încercase să traverseze unul din luminatoarele cilindrului constituise cândva un eveniment de senzaţie. Acel puşti devenise ulterior şeful aripii radicale a Alianţei pentru Independenţă. Tullis pufni. Tatăl său, faimosul Robbie, fusese întotdeauna un extremist. Faptul că Elrond preferase să urmeze Academia Astronavală Metropolitană nu adusese nimic bun în cariera politică a senatorului Tullis. Probabil că pe Insula Unu nimeni nu l-ar mai primi cu simpatie, reflecta Elrond. Nici măcar propria familie. Predicţia lui Robert Tullis se adeverea... Se întorcea ca invadator.

Atacul venise pe neaşteptate. Mac mai apucă să vadă sclipirile atroce ale fulgerelor protonice aruncate de nălucile din depărtare; în aceeaşi clipă pumnalele de energie sfâşiară naveta. Un nor dens de vapori albicioşi o învăluiră, apoi reactorul radiantelor făcu explozie. Aproape concomitent, „Thunderbolt"-ul lui Gerber, atins în plin, se pulveriză în mii de fragmente incandescente.

Tullis fusese salvat de o corecţie de ultim moment a calculatorului. Ordinatorul ajustase traiectoria cu o sutime de grad, pentru ca recoltarea fragmentului să fie posibilă.

Corecţia împiedicase tunul protonic al inamicului să-şi atingă ţinta. Tullis reacţionă imediat, întorcându-şi naveta şi deschizând focul. Petele imprecise de pe locator se despărţiră, încercând să-l încadreze într-un tir încrucişat; Tullis deschise la maximum valvele de propelant şi se năpusti printre ele. Urmărea încordat simularea tridimensională făcută de ordinator - avea de-a face cu două interceptoare ultramoderne de tip „Stealth", aproape invizibile. Se putea baza doar pe estimări şi pe detecţia unei posibile ocultaţii. Tragerea la vedere nu putea fi de mare precizie.

Un şoc violent îi reaminti că naveta sa este perfect vizibilă în colimatoarele inamicului. Funcţiile bordului se tulburară o clipă, apoi reveniră. Lovitura razantă, câteva circuite distruse prin supraîncărcare... Computerul rotea naveta cu botul înspre Soare, proiectându-i discul incandescent în reticulul de ochire. Un punct negru traversa în mare viteză imaginea stelei; Tullis apăsă butonul de tragere şi radiantele se dezlănţuiră. O secundă... apoi naveta se smuci, schimbându-şi traiectoria, conform estimării de risc. Pe locator apăru o ţintă clară, o lovitură în plin eliminase ecranarea „Stealth"-ului. Tullis îşi permise un rictus de aprobare.

Contact radio, anunţă ordinatorul. Resimţea acel conglomerat de circuite logice ca pe o parte din creierul său, încercând cu disperare să anticipeze intenţiile atacatorilor. Un mesaj? Tullis, mirat, deschise un canal de comunicaţie.

„Pregăteşte-te să mori, Elrond", răsună o voce răguşită.

„Telhard!", exclamă Tullis, recunoscând-o.

Faţa feroce, spână, cu ochii mici, migdalaţi, trădând amestecul de sânge mongol, craniul ras, lucitor, cu pielea bronzată, rurâsul cinic... Snar Telhard, îşi aminti Tullis într-o fracţiune de secundă. Fiara... Devenea dintr-o dată o luptă de revanşă între doi vechi rivali, de data asta cu arme adevărate, fără punctaje pe calculator.

Interceptorul se zgudui ca lovit de un asteroid şi intră într-o rotire necontrolată. Elrond, ameţit, încercă să-l stabilizeze. Telhard trăgea cu proiectile ca să nu fie detectat. Evită să se uite ce avarii avea; forţă reactorul şi vernierele de poziţie, obţinând o ţinută de drum stabilă. Calculatorul scana vidul înconjurător, încercând să găsească ecourile „Stealth"-ului. „Unde eşti...", scrâşni Tullis, holbându-se pe repetitorul telescopului. O masă neagră se deplasă deodată peste stelele din fundal. Computerul... Calcul estimativ, de data asta nici o greşeală, unul din Livermore scos din funcţiune, energie la maximum!

Cele două navete traseră aproape simultan. Snopurile de energie smulseră bucăţi arzânde din aparate, lovindu-le şi învârtindu-le violent. Trecură unul pe lângă celălalt, acum epave învăluite de scântei şi vapori, pierzându-se în imensităţile spaţiului.

Fusese lovit mortal, constată Tullis. Emulsia de gadoliniu se scurgea în vid prin găurile din carcasă, vaporizându-se. Reactorul începea să se încingă necontrolat; era greu de spus cât timp îi mai rămăsese. Temperatura depăşea 4 500 de grade.

Nici Telhard nu putuse scăpa mai ieftin. Deşi atacul fusese de neînţeles, gândi Tullis, nu şi-ar fi putut imagina o confruntare mai frumoasă. Orientă naveta înspre punctul de libraţie şi iniţie programul de întâlnire. Îi rămânea poate o şansă. Insula Unu.

DOI

„Indicii Mariotte au scăzut cu 320 de puncte în două zile. Brokerul public avertizează micii deţinători de acţiuni... Produsele «Viragene» vor fi supuse unor teste speciale în laboratoarele Johns Hopkins; iniţiativa FDA este tardivă, seturi OGSV circulând neoficial pe piaţa de..." Ixtla închise, iritată, radioul de bord. Ameninţarea unui conflict se

simţe în spatele fiecărei ştiri. Ca membră a Reţelei, putea înţelege adevăruri sintetice de ordine superioare. Realitatea prezentului trimitea în viitor o matriţă, ca şi imaginea Kirlian a unei frunze încă inexistente.

În timpul traversării, imponderabilitatea îşi avea exigenţele ei. Sorbi dintr-un tub o înghiţitură de cafea tare - n-avea nici un gust, o bea pentru că se simţea epuizată. Trei cincimi din modul erau transparente, lăsând pasagerii să contemple silueta enormă, argintie, a cilindrului Unu. Soarele bătea dinspre babord, scăldând cabina într-o strălucire aurie, aproape materială. Capătul coloniei îndreptat direct înspre aştrul incandescent era ticsit de oglinzile captatoare ale uzinei energetice. În jurul cilindrului se desfăşurau trei panouri reflectorizante, de sute de metri lungime, dându-i aspectul unei păsări bizare pregătindu-se să-şi ia zborul. La capătul opus, în spatele protuberanţelor servomecanismelor de manipulare a oglinzilor principale pulsau farurile de ghidare ale hangarelor şi dispozitivelor de andocare. Şi mai departe, spre tribord, apăreau din întuneric structurile tumului de compresie şi cablaturile ce legau calotele celor doi cilindri ai tandemului. Ixtla acordă pe un post muzical. O noctumă de Chopin... armonie prea romantică pentru un peisaj atât de tehnic.

Privi fotografiile trimise prin Reţea. Într-o vreme începuse să creadă că organizaţia o abandonase. Iar acum revenea dintr-o dată în viaţa ei, ca s-o transforme într-o ucigaşă. Făcu o mişcare greşită, resimţind o vie usturime. Înjură înfundat, pipăindu-şi automat spatele dureros. De data asta suportase prea mult... Clientul, un milionar ahtiat după tehnici S&M, o legase în chingi şi o chinuise o noapte întreagă. Un pervers împuţit, reflectă resemnată, plutind în faţa parbrizului. Cei două mii de scuds primiţi puteau asigura viaţa unui colonist obişnuit pe timp de un an. Ixtla se ştia însă risipitoare. Aducea pe orbită picturi şi cărţi vechi, piese rare de mobilier şi antichităţi de tot felul. Casa sa de pe Strada Şase a Văii Albastre devenise cu timpul un palat lasciv, de un somptuos eclectism. Deşi atmosfera de „tunel al timpului" fascinase mulţi bărbaţi mai sensibili, refuzase întotdeauna să primească un client în locuinţa personală. I s-ar fi părut un sacrilegiu. Ixtla zâmbi; oricine ar fi putut spune că avea gusturi şi principii neobişnuite pentru o târfă. „Sunt oare?", se întrebă. Conform definiţiei, o femeie care satisface un bărbat în schimbul banilor. Chiar dacă o face ocazional...

Brusc, remarcă un element neobişnuit al activităţii matinale în exteriorul Insulei Unu. Sprâncenele i se ridicară într-o expresie mirată. Un transportor, la ora asta? Îndreptă periscopul modulului înspre calota întunecată a cilindrului şi îl potrivi la mărirea maximă. O navă masivă apăru în câmpul lentilelor: fuzelajul umflat, dublat de o manta blindată, cenuşie, purta însemnele oranj ale flotei metropolitane. În prova, Ixtla desluşi conformaţia asemănătoare cu o gură de ciclostom a unui agregat de abordaj. Radiantele protejate în turele semisferice şi purtătoarele de torpile nu lăsau nici o îndoială. Era o staţie de luptă orbitală. Îngrijorată, Ixtla se apropie de terminalul videofonului şi formă codul bine cunoscut de către toată lumea de pe Insulă. Deoarece comandorul Charall dormea, tre-

Desen de Constantin V. Florin

bui să adauge un prefix de urgenţă. Keith nu-i putuse refuza acest familiarism, Ixtla se număra printre puţinii confidenţi ai săi. O cameră ovoidă, capitonată integral, iluminată slab în albastru; femeia zâmbi, cunoştea bine dormitorul lipsit de gravitaţie al comandorului. Trilul aparatului smulse un mormăit de protest din partea bărbatului ce plutea în mijlocul cabinei. O comandă verbală, transfocare, ochii micşoraţi de somn scrutându-şi interlocutorul de pe ecran.

„Ixtla, pentru...", exclamă surprins comandorul.

„Nu ne-am mai văzut de mult, Keith, îl întrerupse femeia. „Dar nu de asta te-am căutat."

„La ora..."

„E ora cinci. Cred că avem o problemă."

„O problemă? Unde eşti?"

„Traversez cu modulul personal..."

„Ai făcut pe cineva de dincolo fericit?" zâmbi Charall, apoi îi făcu semn cu mâna să nu se supere. Începu să se întindă, căscând. „Cine a fost, de data asta?"

„Bronski", răspunse sec Ixtla.

„Şi?"

„Sadomasochist... şi multe altele. Un tip total incomod în pat. Dar de ce-ţi spun ţie toate astea?"

„O.K.", răspunse el. „Care-i problema?"

„Aştepţi cumva o navă de război în dimineaţa asta?"

„O ce?"

„Un «Nereus-906», înarmat până în dinţi, abordează în acest moment Insula. Vrei să spui că..."

În aceeaşi clipă, modulul se clătină, lovit de ceva în exterior. Un hârşâit sinistru se auzi imediat după aceea, ca şi când gheare metalice încercau să se prindă de reliefurile fuzelajului de grafit.

„Keith!", strigă ea, întorcându-se la videofon.

Mai apucă să vadă doi soldaţi în combinezoane de luptă năvălind în cabina comandorului. Keith, stupefiat, nu opuse rezistenţă asaltului. Din reflex, Ixtla întrerupse legătura. Nu ar fi fost poate prea potrivit să se afle cu cine discutase Keith.

Un nou zgomot, de data aceasta familiar, o făcu să se întoarcă, încordată. Îşi înăbuşi un strigăt. Prin hubloul trapei interioare a ecluzei putea să vadă un intrus manevrând comenzile; într-un minut, individul urma să intre în modul, realiză Ixtla, observând închiderea porţii exterioare.

„Complexul de comandă, uzina electrică, reţeaua de comunicaţii şi hangarele sunt, din acest moment, total sub controlul nostru", raportă sergentul, legănându-şi preocupat laserul portabil. „Locuitorii nu opun rezistenţă... deocamdată."

Snar Telhard, încă îmbrăcat în masiva armură de pilot de luptă, se răsuci înspre interlocutor. Vizoarele „Multiscope" ale căştii dădeau pilotului aspectul unei insecte uriaşe. Snar înclină uşor din capul cuirasat, încuviinţând.

„Fii sigur că o s-o facă, de la un moment dat. Aveţi lista persoanelor cheie - echipa lui Wade să se ocupe de arestări. Apoi mergem la laboratoarele «Viragene»."

„Jeep-urile electrice sunt gata de marş, sir", raportă un soldat.

„Dă-i două lui Wade", ordonă sergentul, uitându-se peste umăr. „Să înceapă arestările."

„Comandorul Charall, sir", anunţă altcineva.

Telhard făcu un semn să fie adus înăuntru. Se uită în jur: oamenii detaşamentului său, în combinezoane mimetice «Shimura», stăteau în faţa terminalelor computerelor ce deserveau Insula. Controlul era aproape complet. Charall era acum doar un om în plus.

„Starea de necesitate", explică sergentul care îl aducea pe comandor. Keith aruncă o privire încruntată străinilor ce invadaseră postul de comandă. „Insula Unu intră în regim de carantină; sperăm că populaţia va colabora..."

„Carantină? Ce dracu' mai e şi asta? Ar fi trebuit să fim informaţi..."

„Rezoluţia 25 a Acordului Spaţial", îl întrerupse Snar, în timp ce-şi desprindea casca. „Trustul «Viragene» se ocupă de experienţe periculoase. Laboratoarele incriminate se află pe această Insulă, Keith."

Charall făcu un pas înapoi, recunoscându-l pe cel ce-i vorbise. Figura dură a lui Telhard nu se schimbase, cu excepţia câtorva riduri.

„Nu pari încântat de revedere, domnule comandor", surâse ironic Snar.

„Aş fi preferat să nu te mai văd niciodată. Nu cred că ai prea mulţi prieteni pe Insulă - acum mai ales."

„Şovinismul satelor spaţiale nu se dezminte", comentă Snar pe un ton neutru. „Dar asta n-are nici o importanţă. Cred că e momentul să-ţi spun ce vreau de la tine."

Spunând asta, Telhard îi arătă telefonul roşu.

„Din acest moment, pe perioada stării de urgenţă, funcţia ta încetează. Vei lua telefonul şi vei anunţa acest lucru locuitorilor acestui cilindru, apoi le vei citi regulamentul temporar pe care vor trebui să-l respecte. Nimeni nu părăseşte Insula, pe timp de noapte nu vreau să prind pe cineva plimbându-se, indiferent de scopul invocat, asupra grupurilor ameninţătoare se va trage fără avertisment... Poftim textul."

Comandorul îl lăsă câteva clipe cu mâna întinsă, apoi luă în silă foaia şi se uită peste ea. Sigla Flotei strălucea pe antet, alături de însemnele comandoului lui Telhard.

„Eşti pregătit pentru un refuz, Snar?", întrebă Charall pe un ton scăzut.

Comandorul nu-şi ridicase încă privirile de pe comunicat, când ceva vâjâi prin aer cu zgomot de flacără. O lamă subţire, de un negru-mat, cu conturul dublat de un straniu miraj tremurător, îşi opri vârful ascuţit la câţiva milimetri de gâtul lui Keith.

„Da", încuviinţă Telhard, ţintuindu-l de perete. Charall se încruntă, supraveghindu-şi precaut mişcările involuntare. Orice atingere a spadei mezonice putea produce răni fioroase.

„Şi nu ar fi vorba numai de moartea ta", continuă Snar. „Insula nu a fost niciodată concepută pentru război. Ar trebui să-ţi protejezi cetăţenii."

Vârful spadei se deplasă lateral, indicând telefonul. Charall pufni, încercând să înţeleagă. O provocare? O demonstraţie de forţă? Sau toată agresiunea se datora experienţelor «Viragene»? Insula Unu devenise în ultimii cincizeci de ani un paradis al geneticii. Din laboratoarele ei ieşiseră viruşii sintetici oncosupresori; faimoasele vaccinuri OGSV aveau tropism pentru celulele tumorale şi represau oncogenele exprimate anarhic. Efectul era mai mult decât profilactic: chiar elementele cu grad însemnat de anaplazie îşi încetineau într-atât rata de multiplicare încât proliferarea malignă devenea controlabilă. OGSV-urile transformaseră Insula Unu într-un oraş orbital al miliardarilor, invidiat de o lume întreagă pentru monopolul de necontestat asupra patentelor genetice.

„Vrei băncile de date ale lui Hall...", murmură Charall. „Asta este, nu-i aşa?"

Telhard zâmbi abia perceptibil. Îşi băgă spada înapoi în teaca magnetică prinsă de-a curmezişul spatelui.

„Metropola nu mai poate tolera avansul nostru într-un domeniu strategic... datele «Viragene» merită chiar şi un război", continuă comandorul. „S-au aruncat cărţile şi se aşteaptă..."

„Nu orice fel de date ne interesează. În nici un caz OGSV-urile. Doctorul Hall conduce de câţiva ani nişte cercetări care implică specia umană într-o aventură periculoasă. Sper că Hall va fi înţelegător, mai ales că..."

„Hall nici nu va discuta cu tine", îl întrerupse Keith, ironic.

„Dar va trebui să discute cu altcineva", replică enigmatic Telhard. „Cu el", arătă spre uşa prin care se intra în sala dinspre hangare.

În cadrul acesteia apăruse o creatură care, în mod sigur, gândi comandorul, n-avea nimic în comun cu specia umană.

TREI

Generatoarele de bruiaj ale navei „Nereus" făceau orice transmisiune imposibilă. Ixtla renunţă, închizând emiţătorul de bătaie lungă al modulului;

se uită în gol prin transparenţa frontală a carcasei. Muşchii contractaţi ai feţei îi trădau intensa concentrare. Elrond îi arătă o navetă avariată, andocată la tribordul staţiei de luptă. „Un «Stealth». Pe cât se pare, Telhard a reuşit să se întoarcă la bază." „El conduce desantul", murmură Ixtla. Tullis intrase de trei minute în cabină. Îl aşteptase resemnată, convinsă că este vorba de unul din membrii comandoului, trimis să investigheze ce e cu modulul singuratic care se apropie de Insulă. Elrond o recunoscuse însă şi-şi dăduse jos casca, pentru a o linişti. Se priviseră cu răceală, apoi el izbucnise într-un râs nervos. „Tu?", întrebase pilotul, nevenindu-i să creadă. „De ce nu?", ridicase ea din umeri, căutând să pară indiferentă. Lovitura de palmă o surprinse nepregătită, azvârlind-o peste comenzi, de unde ricoşă, rotindu-se haotic prin cabină. „Nu eşti prea surprinsă să mă vezi", comentase Elrond, încruntat. „Mai degrabă..." „Ştiam că trebuie să te întorci", răspunse Ixtla, revenind în faţa lui. „Probabilitatea ca Flota să te folosească împotriva coloniilor era de 98%. Tu eşti singurul surprins aici."

Acum stătea într-unul din fotolii şi îşi verifica armamentul. Ixtla îl studia, încercând să-i găsească rolul potrivit; se luptase cu Telhard, dar amândoi reuşiseră să supravieţuiască. Tullis îşi abandonase naveta, devenită un morman de fiare incandescente, şi se ejectase într-o EVA temerară, reuşind să se agaţe de modulul aflat în traversare. Un calcul, într-adevăr, remarcabil. Şi o coincidenţă...

„Acum cinci ani", începu ea, dar el clătină energic din cap. „Nu vreau să ştiu nimic." „Te-am folosit", murmură Ixtla. „Era meseria ta", bombăni el. „Nu pot să cred că te-ai resemnat." Elrond ridică din umeri. „Am fost deconspirată... A trebuit să dispar, te-aş fi pus într-un pericol pe care nu-l meritai." „Şi restul?", o privi cu reproş Tullis. „Afacerea a fost mult mai extinsă, eu eram doar o piesă de mică importanţă. Ştiu că Telhard a profitat şi a încercat să te discrediteze." „Nici acum nu eşti cinstită cu mine, Ixtla", remarcă sumbru Tullis. „Ia-o cum ţi se pare", replică ea cu brutalitate. „Reţeaua a încercat patruzeci de ani să construiască o lume unică, să împiedice sciziunea cu coloniile. Dacă ne-ai fi urmat indicaţiile, ai fi fost un pivot valoros." Tullis îi aruncă o privire fioroasă. „Poţi să mă loveşti, dacă vrei..., situaţia nu se va schimba", continuă femeia.

Tullis păstră o clipă de tăcere. Ixtla era un element inedit în tot jocul absurd în care fusese aruncat. Cineva din flotă declanşase o operaţiune schizofrenică, în care îşi sacrifica proprii oameni; poate chiar şi unii din Lagrange-Hive erau implicaţi - acel interceptor misterios care se mulţumise să urmărească de la distanţă evenimentele...

„Telhard e un om periculos, dar cred că forţa nu va rezolva nimic", zise Ixtla, arătând spre aruncătorul lui Tullis. „Nu ştiu cât timp avem, dar ar trebui să aflăm mai multe. Senatorul ar putea să ştie ceva despre miza..." „Miza e asta", o întrerupse Tullis, întinzându-i un obiect. Ixtla îl luă, studiindu-l. Era o bucată de metal, incredibil de uşor şi de dur, contorsionată, cu margini zimţate şi foarte tăioase.

„Din resturile exploziei", explică Tullis. „Nu e aluminiu şi nici unul din aliajele Flotei. E... altceva, din alt colţ galactic. Cât ştie Reţeaua despre asta?" Ixtla şovăi. „Ce poate să caute Telhard pe Insula Unu altceva decât informaţii foarte valoroase?", continuă Elrond, apucând-o de braţ, atât de brutal încât Ixtla gemu de durere. „Tatăl meu, senatorul, e implicat şi el?" Femeia încuviinţă, încurcată.

Modulul se zgudui, prins în ancorele dispozitivului de andocare. Gravitaţia reveni de îndată ce micului vehicul i se transmise influenţa mişcării circulare a cilindrului. Pilonul purtător începu să-i atragă în hangar, printre sclipirile portocalii ale girofarurilor de avertizare. „Platformă privată", citi Tullis inscripţia luminoasă de lângă trapele groase de presiune. „Eşti o persoană importantă", zise el. Ixtla făcu un gest nedefinit, apoi privirea i se fixă pe ceva din exterior. Elrond se uită la rândul lui şi zâmbi.

„Cred că nu vom putea evita o luptă deschisă", murmură el. „Ar fi o nebunie", protestă ea. „Pe mine mă vor, probabil au observat modulul şi..." Tullis îi astupă gura cu mâna, şoptindu-i: „Am să-l distrug pe Telhard. Indiferent ce interese are Reţeaua".

Ixtla oftă, descurajată. Tullis era un singuratic, calităţile sale incontestabile fuseseră întotdeauna umbrite de spiritul feroce de independenţă. Poate că, într-adevăr, greşise când îl alesese. „Chiar aşa de mult mă urăşti?", întrebă ea. Tullis nu-i răspunse.

Afară, în hangar, doi soldaţi aşteptau sosirea modulului.

Senatorul Tullis măsură încruntat creatura bizară pe care Telhard i-o adusese în birou. Era un hexapod, foarte înalt, cu corpul segmentat în patru unităţi; fiecare din ele purta membre artificiale, antene şi vizoare. Un Purtător, explicase Snar, o armură-droid comandată mintal de făptura ce se ascundea în interior.

„Sunt Reprezentantul", vorbi un sintetizator. Vocea era foarte apropiată de un timbru uman, încât Robert Tullis tresări. „Îmi pare rău că lucrurile au ajuns până aici, ca să fiu nevoit să vin personal."

„Care e natura exactă a legăturilor dintre Metropolă şi... voi?", întrebă Tullis.

„Metropola nu întreţine nişte relaţii propriu-zise, în sensul pe care îl concepeţi. Singura mea funcţie este să semnalez acele activităţi care n-ar fi văzute favorabil de celelalte civilizaţii. De altfel, nici nu sunt primul; au mai existat patru Reprezentanţi înaintea mea."

„Dumnezeule!", exclamă uluit senatorul.

„Vreau să înţelegeţi ce înseamnă să trăieşti o viaţă întregă printre fiinţe de specie diferită. Nu vreau să impun nimic - acest războinic care m-a adus aici are doar menirea de a păstra secretul."

„Băncile genetice constituie un motiv al războiului economic dintre Pământ şi colonii. Nu ne putem deconspira secretele - sunt în joc miliarde..."

„Sunt familiarizat cu fricţiunile menţionate. Nu vreau să las impresia că aş favoriza vreuna dintre părţi..."

„Dar acţiunea pe care o cereţi duce exact acolo."

„Unde e dr. Hall?", interveni Telhard, pe un ton răstit.

Extraterestrul îi făcu semn să mai aibă puţină răbdare. Apoi îşi întoarse din nou vizoarele spre senator.

„Colonelul foloseşte metode mai puţin recomandabile..., aşa că v-aş ruga să reflectaţi la consecinţele unui refuz", vorbi glasul artificial.

„Şi neimplicarea?“, zâmbi Tullis.
Extraterestrul se ridică, privind grădinile ce înconjurau vila senatorului.
„Nu pot să influenţez hotărîrile lui Telhard. El e singurul care răspunde de această misiune. Eu n-am făcut decât să vă prezint situaţia... şi să vă dau o sugestie“, comentă Reprezentantul.
Senatorul răsuflă adânc, tulburat. Era un complot monstruos şi fără precedent. Luase o hotărîre corectă ascunzându-l pe Hall; reţinuse astfel, în siguranţă, exact ceea ce căuta comandoul lui Telhard. Acum trebuia doar să câştige timp şi informaţii. Singura modalitate era să refuze... chiar cu riscul de a-l stârni pe colonel. Telhard era o canalie, fusese exilat de pe Insula Unu în urma unor activităţi teroriste. Pe atunci era doar un tânăr exaltat de nouăsprezece ani; Tullis considerase că Snar fusese victima propagandei terestre şi insistase pentru comutarea pedepsei de 15 ani închisoare cu expulzarea. Tot ceea ce auzise ulterior despre el - masacrele de la Nairobi, din timpul războaielor africane, i se datoraseră în mare parte - îl făcuse să regrete că intervenise în favoarea lui. Probabil că Flota îl alesese pentru misiunea pe Insulă tocmai pentru faptul că era compromis - orice exagerare i se putea arunca în spate.
„Mă tem că nu pot accepta o discuţie mai profundă în astfel de condiţii“, clătină din cap în sens negativ senatorul. „E o chestiune care priveşte întreg Senatul Lagrangean... şi, în plus, nu se poate trata sub ameninţarea armelor.“
Telhard pufni, aruncându-i lui Tullis o privire dispreţuitoare. Senatorul se înfioră, dându-şi brusc seama că Snar nici nu dorise, de fapt, ca el să se arate docil. Îi trebuia doar un motiv ca să se dezlănţuie. Colonelul îşi ridică bliperul şi transmise un semnal codificat. Doi soldaţi apărură, înclinând din capete în semn de salut.
„Luaţi-l“, ordonă sec Telhard, indicându-l pe senator.

Leşurile decapitate căzuseră pe podeaua metalică a hangarului. Ixtla îşi înăbuşise un strigăt de surpriză şi dezgust când jeturile groase de sânge ce ţâşniseră din gâturile zdrobite o împroşcaseră din cap până-n picioare. Era prima oară când vedea pe viu efectele unei spade mezonice - armă albă derivată din dispozitivele de tăiere cu reacţie cromodinamică nucleară. Tăişul autoreglabil din „materie gluonică pură“, fixat în suportul de titan mezonic, putea despica chiar atomii - spada reteza barele de oţel fără să necesite un efort deosebit. Materialul era tăiat folosindu-se propria lui energie de organizare.
„Dacă ai vrut să mă impresionezi, ai reuşit“, zise Ixtla, încruntată. „Însă acum Telhard a aflat de noi.“
„Nu-i sigur“, o contrazise Elrond, aplecându-se şi controlând echipamentul celor doi soldaţi. „Ofiţerul-coordonator poate interpreta dispariţia semnalelor celor doi ca o intrare într-o cameră puternic ecranată. Oricum, misiunea lor era să scotocească.“
„Puteai să te abţii“, bombăni Ixtla, ştergându-se de sânge.
„Te-ar fi dus direct la Telhard... care te cunoaşte.“
„Era problema mea...“

Tullis schimbă programarea docului, instruind computerul să deschidă trapele exterioare. Ixtla începu să se dezbrace; dedesubtul rochiei negre, mulate pe corp, Walkiria nu mai purta nici un alt obiect vestimentar. Elrond se opri o clipă, tulburat, ca s-o privească. Dungi roşii-vineţii brăzdau spatele femeii. Tullis se încruntă. „Nu ai o viaţă prea liniştită“, remarcă el.
Aerul ieşi violent - un val albicios de condens spulberat în vid marcă depresurizarea hangarului - antrenând în vid tot ce nu fusese fixat în încăpere. Cadavrele, suflate în exteriorul cilindrului, se îndepărtară aidoma unor păpuşi aruncate de la înălţime într-o noapte îngheţată. Elrond stinse monitorul şi se întoarse. Ixtla, înfăşurată într-un halat roşu de baie, îşi decoda mesajele înregistrate de videofon. Îi întinse lui Tullis o ceaşcă de cafea.
„Iubita mea, un comando al Flotei a invadat Insula. Se pare că, pentru siguranţă...“
„Tatăl meu“, exclamă Elrond, apoi aruncă o privire pătrunzătoare femeii aruncate pe pat. Ixtla îi făcu semn să tacă şi reduse intensitatea sonoră a mesajului. Figura ascuţită a senatorului, părul cărunt, ochelarii cu rame subţiri, argintii, aerul îngrijorat...
„...sunt arestaţi toţi oamenii ce ar putea exercita vreo influenţă asupra locuitorilor Insulei. Deşi cred că şi tu eşti vizată, vreau să-ţi ofer o şansă. Sper să-ţi aminteşti veşnic de cel mai important lucru din viaţa noastră.“
„Ce?“, întrebă stupefiat Elrond. „Erai amanta lui?“
„Nu e vorba de asta“, protestă Ixtla, evitându-i privirea. „Senatorul mi-a transmis o parolă... va trebui să salvez un om.“
„Cel mai important lucru...?“, insinuă Elrond. „Cine e?“
„Un geniu al geneticii, Stannis Hall. Părintele viruşilor oncosupresori... acum situaţia începe să se clarifice: dacă tu ai fost trimis să recoltezi o bucată a epavei, Telhard are misiunea să pună mâna pe genomul xenomorf din banca lui Hall.“
„Genom xeno...“, murmură Elrond.
„Ai pomenit de un obiect făcut din altceva decât aliajele obişnuite. A fost o navă sau o navetă extraterestră, care a explodat din motive absolut obscure; echipa de experţi care a studiat resturile a găsit un fragment organic. Examinat cu atenţie, s-a dovedit că avea o structură celulară şi chiar ADN. Lui Hall i s-a oferit astfel şansa vieţii: descifrarea unui cod genetic complet străin de orice specie pământeană. Cercetările au fost ţinute, evident, în secret... era paranoia războiului rece. Robert mi-a arătat nişte dosare...“
„Absolut întâmplător“, surâse ironic Elrond.
„M-am culcat de câteva ori cu el, informaţiile erau preţioase pentru Reţea. N-am ştiut că se va ajunge aici...“
„Cineva a luat o serie de decizii eronate?!“, o zeflemisi el. „Şi tatăl meu mai are încă încredere în tine?“
„Tullis e un simpatizant al Reţelei. Am aflat-o mai târziu. Un om politic de orientarea lui nu putea decât să fie atras de ideea subminării prin algoritmi subversivi a oricărei tentative extremiste.“
„Robert Tullis a fost tot timpul un extremist“, protestă Elrond.

„Aparent. Prin el, Alianța pentru Independență a devenit o forță controlabilă. Îi datorăm multe..."

„Și acum? Ce se întâmplă de fapt?"

„Nu cred că a fost greșeala cuiva din Rețea. Mai degrabă e vorba de un factor neprevăzut în estimările analiștilor. Poate o fracțiune extremistă din Flotă - acolo avem destul de puțini oameni."

„Tatăl meu vrea să-l scoată pe Hall de pe Insulă?"

„Da", încuviință Ixtla. „Cât mai repede cu putință."

„Asta înseamnă că planul tău inițial se va modifica. Nu mai poți ajunge la senator. Știi unde e ascuns Hall?"

„În exterior. Robert a construit un modul de serviciu amplasat în zona rezervoarelor de hidrogen. Alimentat cu energie, apă și aer printr-un terminal mascat; o dată intrat înăuntru, nu se mai poate ieși decât în spațiu - tubul de acces se desprinde automat."

„Ne trebuie o navă", murmură Elrond. „O navă bună."

„Insula nu are așa ceva. Ultimul cargo a plecat acum trei zile", ridică Ixtla din umeri.

„Ce-ai zice însă de o navă de război?", zâmbi Elrond.

Ixtla se încruntă pentru un moment, apoi înțelese ideea lui Tullis. Surâse la rândul ei și clătină din cap. Era o nebunie, o superbă idee „fuking crazy", un romantism de capă și spadă, în plin război tehnologic. Simți mâinile lui cum îi îndepărtează marginile halatului, dar fu prea surprinsă ca să se retragă. Îi primi sărutul agresiv, gemând îngrijorată de propria pasivitate. „Crezi că avem timp?", șopti, într-un târziu, lingându-și buzele însângerate. „Nu știu", răspunse el. „Dar simt nevoia să scap mai întâi de complexul Oedip."

PATRU

„Când au dispărut?", strigă Telhard. „Unde au fost trimiși ultima oară?"

Vehiculul blindat plutea în imponderabilitate în apropierea axei longitudinale a cilindrului. În jurul său, la o distanță de aproximativ trei sute de metri, se rotea amețitor lumea multicoloră a Insulei. Pilotul acționă niște microreactoare, sincronizând spinul „Jumper"-ului cu cel al cilindrului. Tunurile și aruncătoarele de bord supravegheau zona survolată.

„Strada Șase a Văii Albastre, numărul 20", răspunse un locotenent. „În fișele de evidență, la această adresă figurează o persoană de pe listele speciale."

„Cine?", se miră Telhard.

„Ixtla Darnell, condamnată în contumacie la zece ani închisoare pentru spionaj militar și subversiune politică. Presupusă membră a Rețelei."

Snar zâmbi cu o satisfacție cinică. Se aplecă înainte și-l bătu pe pilot pe umăr.

„Du-mă la adresa asta", șuieră el.

Magnetranul se oprise lent și silențios la treizeci de metri de conglomeratul de instalații a docurilor calotei posterioare. Masele negre, conturate slab de luminițe albastre de control, coborau de pe suprafața convexă, brăzdată de grinzile groase ale lonjeroanelor, în abisul înstelat de dedesubt. Rotația cilindrului crea gravitație artificială, ce se mai putea simți, mult atenuată și aici, aproape de polul calotei.

Elrond își ajustă vizoarele. Nava „Nereus" era cuplată la docul Insulei cu dispozitivul ventral de andocare; la nici cincizeci de metri înainte se puteau vedea ajutajele enorme ale motoarelor principale din pupa, ieșind de sub mantaua blindată. Echipa tehnică trebăluia în jurul colosului, realimentându-l cu fluid de propulsie. Tullis numără trei oameni în costume ușoare, mișcându-se rapid cu unitățile lor mobile de tip MMU; lanternele lor iluminau intermitent cablurile și conductele flexibile de alimentare, blindajul cenușiu al navei, turelele radiantelor Livermore.

„Închide valva centrală... presiunea a crescut." Vocea unui tehnician, pierdută printre șuierăturile aparatului de respirație și pocniturile paraziților. „Am închis. E aproape pe plin, ce mai vrei? Desfacem racordurile... trimite-mi trusa." „Chiar nu putem vedea nimic din colonia asta?", interveni al treilea. „M-am săturat de imponderabilitate." „Nu era greu să-ți găsești o slujbă la cosmodrom; pentru fundul tău era mai greu, adevărat...", îl tachină al doilea. „Aveai și rău de spațiu. Jos sunt și femei mai accesibile decât damele orbitale... Dă-i dracului de bani - oricum nu ne plătesc atât cât ar trebui."

Combina de asamblare se desprinse de pe platforma magnetranului. Tullis o îmboldi peste capetele liniilor, aruncând-o înspre cei trei lucrători din doc. Era un agregat semiautomat, conceput pentru un muncitor cu înaltă calificare pe care îl transforma într-o ființă perfect adaptată pentru munca în cosmos. Combina oferea stabilitate, precizie computerizată în mișcări și forță considerabilă a unor servomecanisme electrice. Folosit cândva la construcția Insulei Unu - cabina deschisă avea vopseaua julită și inscripții obscene cu creionul de vid -, utilajul era afectat operațiunilor periodice de întreținere a rețelei de tren magnetic.

„Hei!", exclamă unul din tehnicieni. Monstrul metalic apăruse deasupra „orizontului" platformei. „Feriți-vă", strigă apoi, văzând combina năpustindu-se. Jeturile „fotoliului" îl propulsară înspre corpul astronavei, dar Tullis fu mai rapid. Ținti fugarul pe mira telemetrică și întinse mâna să-l apuce; computerul îi amplifică mișcarea și clema manipulatorului se strânse cu precizie în jurul tehnicianului. Țipete de groază izbucniră când rezervoarele MMU-ului explodară, strivite, într-un nor strălucitor de vapori. Tullis întinse fulgerător și celălalt braț, prinzând din zbor un al doilea „Skywalker". Elrond zâmbi. Era ca și cum ai fi prins muște cu mâna.

Câteva șocuri violente scuturară combina care se învălui în scântei orbitoare. Al treilea tehnician era înarmat, constată Tullis, stabilizându-și vehiculul; își scoase mâinile din manipulator și-și luă aruncătorul. A doua rafală a tehnicianului distruse acumulatoarele combinei. Tullis ținti pata stacojie din câmpul vizoarelor reglate în infraroșu și trase. Proiectilele explozive loviră „fotoliul", pulverizându-l și aruncându-i ocupantul, grav rănit sau mort, în golul întunecat de dincolo de docuri.

În siguranță acum, Tullis amorsă jeturile de propulsie, îndreptându-și combina spre trapa deschisă a uneia din ecluzele astronavei.

Exploziile izbucneau violent în jurul jeep-ului, amenințând să-l răstoame la fiecare rafală. Ixtla nu-și putea permite luxul de a privi în sus, la „Jumper"-ul atacator. Ar fi putut s-o facă bucăți din prima salvă. Probabil o voiau vie.

Străzile se succedau ametitor în goana mașinii. Focurile trase de echipa lui Telhard dislocau pavajul albastru, împroșcând-o cu fragmente sfărâmate de carbonit. Ieșise din zona locuită și se apropia de peretele Văii. Pădurea crescuse impresionant timp de o jumătate de veac, mascând sub verdele ei proaspăt mănunchiurile de conducte și cablurile trase de-a lungul zidului. Ixtla ieși de pe șosea, conducând jeep-ul printre arbori; mașina electrică sfâșia tufișurile, hurducându-se pe terenul accidentat. Exploziile conteniră. Trăgătorii „Jumper"-ului n-o mai puteau vedea dedesubtul coroanelor de zeci de metri grosime. Femeia opri motorul și ascultă. Șuierul strident al reactoarelor de sustentație se auzea chiar deasupra capului ei. Frunzele stejarului lângă care se oprise foșneau în puternicul curent de aer stârnit de ele.

Era un ghinion că fusese văzută din axa cilindrului. Trebuia să renunțe la mașină. Își luă arma și sări din habitaclu, fugind spre perete. Lăstari tineri năpădiseră conductele, dându-le un aspect de civilizație apusă, de vestigii tehnologice. Ixtla se cățără pe ele, ajungând la o scară din bare de fier încastrate în zid. Cândva, în acel loc fusese un modul cu instrumente de control pentru tehnicienii ce efectuaseră testele finale ale Insulei. Ixtla urcă rapid pe coama zidului arcuit în surplombă și-i încălecă muchia. Pentru o clipă se simți furată de stranietatea peisajului: în stânga, parcurile, învolburându-se ca niște circumvoluțiuni verzi, mărginite de peretele de metal, curbat grațios, protector, înspre conținutul Văii, iar în dreapta, oceanul de lumină lichidă a Transparenței Unu.

Proiectile trase din nou de aeronava comandoului începură să detoneze cu zgomote de baros în perete. Ixtla se grăbi să-și pună ochelarii de protecție și-și dădu drumul să alunece spre giganticul luminator. Era ca o coborîre într-un furnal. Detunăturile conteniră. Femeia se opri cu picioarele pe unul din ochiurile de sticlă groasă, termorezistentă. Își scoase girocompasul și-și fixă azimutul de marș - lumina orbitoare aruncată de oglinda de dedesubtul luminatorului făcea imposibilă orientarea vizuală. Începu să alerge; deocamdată era într-o relativă siguranță. Oamenii lui Telhard nu puteau trage după ea pentru că era aproape invizibilă în strălucirea Soarelui; în plus, exista riscul major de a avaria ferestrele, cu consecințele imprevizibile ale depresurizării.

Intrând în stația de luptă, Tullis întâlni trei oameni echipați pentru EVA. Înarmați cu radiante portative, goneau pe coridorul principal spre ecluza de urgență. Probabil ultimul tehnician pe care îl ucisese avusese timpul necesar pentru a-i pune în gardă pe piloții din cabina de comandă. Ieșind dintr-un coridor lateral, Elrond îi urmări cum se îndepărtează, folosindu-se de prinzătorile atâmate de pereții culoarului, ca niște maimuțe agile și fioroase, plecate în căutarea prăzii. O luă în direcție opusă și alergă înspre comanda navei.

Ofițerul de cart blestema unghiul mort al radiantelor care îl împiedica să lovească în combina atacatoare. Aparatul se oprise dedesubtul unei turele, încercând poate s-o demonteze. „Coloniști descreierați", scrâșni el înverșunat, urmărind indicatoarele de ecluzare. „Verificați sasul tehnicienilor", transmise el coechipierilor.

În același moment, o mână îl apucă de gulerul metalic al costumului și-l smulse din fotoliu. Ofițerul strigă și vru să-și scoată pistolul. Un pumn violent îl făcu însă inofensiv, plutind inconștient în imponderabilitatea cabinei.

Tullis îl dezarmă și îl legă de unul din cele patru fotolii de suprasarcină ale etajului de pilotaj, apoi trecu la tabloul comenzilor reactoarelor. Comută pe manual și conectă jeturile de manevră. Reveni la locul pilotului și decuplă ghearele cilindrului de andocare. Nava se clătină, îndepărtându-se lent de Insulă.

„Hei", strigă o voce speriată în comunicator, „s-a desprins hardughia."

„Un sejur plăcut pe Insula Unu, domnilor", le transmise Tullis, pornind jeturile. Nava se ridică de pe platformă cu mare viteză; Elrond o reorientă, îndreptându-i prova spre calota întunecată a Insulei, apoi frână, rămânând nemișcat la câteva sute de metri de ea. Răsuflă adânc și își dădu jos casca. Se uită la ofițerul care se trezea din „knock-out"-ul administrat. Văzu că are unul din buzunarele de la piept umflate și îl scotoci. Așa cum se așteptase, era un pachet de țigări. Scoase una, apoi îl clătină pe individ, făcându-l să geamă. „N-ai un foc?", zâmbi Elrond. Ofițerul îi indică o mică nișă în bord. „Mulțumesc", înclină politicos din cap Tullis, aprinzându-și țigara.

„Ia te uită!", exclamă el, trimițând un nor de fum spre parbriz. „Telhard escamotează oglinzile", continuă, urmărind cum imensele panouri se rotesc în suporturi. Își aminti de „neastâmpăratul Robbie" și de caraghioasa sa rătăcire pe luminator. „Cred că șeful vostru urmărește pe cineva pe una din ferestre și-l deranjează soarele", chicoti Tullis.

„Cine ești?", întrebă ofițerul.

„Scrie aici", își arătă pieptul celălalt. Fixată într-un lăcaș al platoșei de kevlar, strălucea o plăcuță cromată: MJ. TULLIS E. „Din Flotă?", se miră ofițerul. „Am impresia că vrei să mă faci să pierd timpul", clătină Tullis din cap. „Unde sunt ostaticii?" „În compartimentul de transport". „Un Nereus are două", îi aminti Tullis. Ofițerul zâmbi, obosit.

Întunericul căzu brusc, buimăcind-o. Se opri, smulgându-și ochelarii și afundându-și privirea în imensitatea înstelată ce se deschisese sub picioarele sale. Razele solare, scăpate razant la suprafața cilindrului, se reflectau în benzile circulare dispuse din doi în doi metri, dându-le o aureolă argintie. Telhard retrăsese oglinzile înainte ca ea să ajungă la peretele Văii Roșii. Având computerele la dispoziție nu-i fusese greu să accelereze servomecanismele. Ixtla se uita în sus, stăpânindu-și furia.

Șuierul Jumper-ului, raza orbitoare a unui proiector, apoi o voce autoritară:

„Aruncă arma și întinde-te pe luminator. Acum!"

Ixtla știa că n-avea decât o secundă ca să se hotărască; aruncătorul avea magazia plină, dispozitivul automat de ochire cuplat - n-ar fi trebuit decât să-l declanșeze, mizând cu disperare pe reținerea atacatorilor de a nu găuri luminatorul. Diversiunea

trebuia făcută până la capăt.

„Telhard!", strigă spre Jumper, convinsă că microfoanele tubulare erau îndreptate în direcţia ei. „E timpul să renunţi. Nava ta a fost capturată. N-ai nici o şansă."

„Blufează", şuieră unul din adjutanţii lui Telhard.

„Verifică!", ripostă întunecat colonelul. „Şi anihilaţi-o pe nemernica aia!"

Adjutantul deschise canalul de comunicaţii cu nava de sprijin. Pe ecran apăru imediat faţa unui bărbat necunoscut, cu ochi verzi, luminoşi şi cu un zâmbet sarcastic.

„Îmi cer scuze, Snar, că m-am lăsat atât de mult aşteptat; ne-am considerat morţi unul pe celălalt..."

„Tullis!", exclamă Telhard, crispat.

În acelaşi moment, Ixtla ridică fulgerător aruncătorul şi-l declanşă la frecvenţa maximă. Salva de proiectile supergrele sfâşie blindajul Jumper-ului, învăluindu-l în jerbe de scântei. Aparatul făcu un salt, ferindu-se, apoi ripostă. Ixtla urlă de durere, simţind arsurile gloanţelor ce-o străbăteau. Şocul impactului o azvârli departe, peste ferestrele luminatorului. Încercă să se ridice, dar corpul, greu şi inert dintr-o dată, refuza s-o asculte. Mai apucă să audă ţiuitul înnebunit al Jumper-ului avariat, apoi i se păru că întreaga lume se zguduie din temelii.

„Un extraterestru..." Tullis îşi privea tatăl cu neîncredere. Senatorul, echipat într-o armură „Shimura", încuviinţă. Comandorul Charall îl susţinu. „Un fel de ambasador blestemat, un tip lunecos." „Cum arată?" întrebă Elrond. Charall ridică din umeri. „Nu ştiu. Are un soi de ambulator blindat care îl protejează. Dacă mai stătea mult în celulele în care ne-au închis, probabil că am fi aflat..." Senatorul îşi armă aruncătorul cu un gest rapid, satisfăcut. „Keith, crede-mă că a fost mai bine aşa", glumi el.

Elrond comandă deschiderea trapelor locaşului navetei de serviciu. Le arătă celor doi tabloul de control activat. „Puteţi pleca în orice moment doriţi." „Telhard e încă pe Insulă", le reaminti Charall. „Ar fi bine să ne grăbim. Sper că Hall n-a păţit nimic." „Despre extraterestru vorbim pe drumul de întoarcere", zise dintr-o dată Elrond. „Poftim?", tresări senatorul. „Ai de gând..." „Să iau cât mai mulţi martori cu mine şi să fac Flota să explodeze", şuieră înverşunat Tullis. „Fiule...", vru să izbucnească senatorul, dar comandorul îl opri. „N-avem timp", îi reaminti, trăgându-l afară din cabina de comandă.

Naveta, o umbră aproape invizibilă pe fondul stelar, trecu tăcută pe sub botul staţiei. Două luminiţe de poziţie portocalii sclipeau intermitent pe corpul ei. „Ne angajăm", anunţă senatorul. „Aveţi grijă. În special... tu", bombăni Elrond. Tullis senior râse înfundat. „Îmi pare bine că n-am avut dreptate", zise el insinuant.

Naveta îşi porni motoarele, accelerând pe o traiectorie spirală, trecând printre imensele aripi ridicate perpendicular, ale oglinzilor principale, apoi plonjând spre suprafaţa bombată a cilindrului. O străfulgerare străbătu prin luminator, apoi o coloană de aer ţâşni ca dintr-un cazan sub presiune perforat. Nenumărate fragmente se risipiră. Elrond se crispă. Ixtla se lupta cu Telhard, iar iresponsabilul trăgea în geamuri...

Exact atunci, aerul de lângă fotoliu tremură ca un miraj în deşert; uluit, Tullis fu martorul apariţiei, aidoma unui duh întunecat, a unei imense creaturi mecanice. Cu o fenomenală iuţeală, intrusul îl smulse din fotoliu. „O persoană suficient de incomodă", grăi un glas artificial. „O clipă", strigă Elrond, smucindu-se şi scoţându-şi spada. Era convins că tăind braţele metalice şi-ar fi atins şi propriul trup. Creatura prefera să-l elibereze, retrăgându-se. Elrond zâmbi, desfăcându-şi tocul radiantei - armă fără recul, potrivită pentru imponderabilitate -, fixându-şi adversarul cu o privire curioasă. „Senatorul mi-a spus că eşti doar un ambasador. Ciudat comportament pentru un diplomat." Spunând asta, Tullis îl ţinti cu calm în mijlocul corpului. „Reacţia tipică ar fi fost să tragi", răspunse extraterestrul. „Mă bucur că n-ai făcut-o." „De ce ?" „Eşti un om mai degrabă dispus să trateze." „Nu conta prea mult pe asta", îl avertiză Elrond. „Eşti fiul senatorului, nu-i aşa?" Tullis pufni. „Eşti bine informat... pentru un «gândac», aruncă, ofensator, maiorul. Porecla era luată dintr-o carte de anticipaţie, cândva celebră. „Heinlein v-a zugrăvit perfect." „Am citit...", încuviinţă amuzat Reprezentantul. „A avut dreptate, toate rasele inteligente sunt agresive, indiferent de epocă. Diferă doar scopurile." Elrond îi făcu semn să continue. „Nu sunt un invadator. Prezenţa mea pe Pământ ar trebui să fie simţită cât mai puţin. De data asta a fost vorba de un caz grav de încălcare a unor norme galactice. Chiar dacă Hall nu a avut de unde să le cunoască." „Banca de gene", murmură Elrond. „Există o lege care impune respectarea secretului genomurilor inteligente. Motivul: evitarea unor agresiuni biologice şi a hibridării. Sunteţi într-un stadiu tehnologic care v-ar permite «construirea» organismului căruia i-aţi aflat secretele, cel puţin teoretic. Acesta ar fi un pericol pentru civilizaţia voastră, iar misiunea mea este să vă apăr." „Nava care a explodat... era unul de-al vostru?" Reprezentantul făcu o pauză. „A fost un vehicul de translaţie, s-a apropiat prea mult de Soare. Câmpul gravitaţional l-a pulverizat. Cel de la bord nu era la fel ca mine, dacă asta este la ce te referi. Eu nu fac parte din nici o specie standard. Sunt un Reprezentant." „Adică?" „Un artefact. O clonă a unui organism primar sintetizat special pentru misiuni diplomatice." „O încălcare a legii?", se miră Elrond. „Nu. S-a recurs la acest artificiu genetic pentru a-mi asigura echidistanţa - în acest fel nu stârnesc decât o reacţie xenofobă banală, uşor de controlat."

Tullis urmări cu coada ochiului indicatoarele navetei plecate. Cei doi ajunseseră la ţintă. Vehiculul descria o mişcare de rotaţie în jurul axului cilindrului, cu aceeaşi perioadă - Charall îl andocase. Apariţia extraterestrului, aşa incredibilă cum era, complicase şi mai mult situaţia. „Ei?", făcu Reprezentantul. „Ai greşit socotindu-mă dispus să tratez. Vei accepta varianta mea." „Mă îndoiesc că e cea potrivită", replică fiinţa. „Atunci va trebui să lupţi pentru a ta", surâse Elrond. „Cum doreşti", se înclină celălalt.

Uraganul depresurizării se dezlănţuise în interiorul cilindrului. Spărtura făcută de explozia Jumper-ului scăpat de sub control era suficient de mare pentru ca jetul de aer să dezechilibreze lumea artificială. Senzorii de tensiune înregistrară variaţii

bruşte şi periculoase în cablurile ce legau tandemul. Structurile metalice trosneau, tremurând în adevărate seisme. În întunericul adânc şi sinistru al Insulei se stârni panica.

Folosind ghearele de acroşare ale servomecanismelor costumului, Telhard se îndepărtă, târându-se pe luminator, de epava Jumper-ului. Gravitaţia artificială scădea - frânele complexului intraseră automat în funcţiune, încercând să compenseze deriva apărută. Nici un membru al comandoului nu mai răspundea apelurilor sale. Nici măcar blestematul de extraterestru... Ixtla nu blufase, îşi aminti Snar. Vizoarele telemetrice îi afişau o distanţă de şase sute de metri până la peretele Văii; patru minute cu posibilităţile costumului. Va intra oare în acţiune echipa tehnică a Insulei, sau...

Un obiect negru în mişcare îi apăru deodată în câmpul vizoarelor. O epavă luată de vântul teribil, gândi alarmat Snar, încercând să se ferească. Umbra venea direct spre el. Ghearele înfipte în geamul gros nu se eliberară suficient de repede. Telhard scoase un strigăt când simţi impactul, mai puţin violent însă decât se aşteptase. Urmă un clinchet metalic pe cască, apoi o voce ţipă isteric în microfoanele exterioare. „Continuă să mergi, fără mişcări inutile." Telhard înjură, uluit. Ixtla se agăţase de el, ţinându-i aruncătorul aproape de cap. Scoase un urlet de furie şi umilinţă. „Putem muri împreună", strigă ea. „Dar cred că ţii mai mult la viaţa ta. Dă-i drumul!" Ghearele se înfipseră din nou în luminator.

Clustere de aer densificat veneau spre el cu viteze uriaşe; spada nu-l putea proteja împotriva unor astfel de „pumni" invizibili. Trebuia să se ferească de micile tremurături, abia perceptibile, ale văzduhului cabinei. Încercă totodată să se apropie de adversar, convins acum că doar o înfruntare de aproape poate să-i aducă vreun avantaj. Radianta se dovedise inofensivă. O nouă descărcare a bizarei arme extraterestre îl lovi lateral, răsucindu-l, aproape dislocându-i umărul, apoi lovind peretele şi zdrobind un panou de control. Elrond luă rapid o hotărâre şi se lansă printr-o uşă rotundă în coridorul principal. Lovitura care urmă trânti violent poarta de presiune. Un răgaz, constată Tullis, alergând spre cabina de comandă. Nu mare, dar poate decisiv.

Fluieratul strident al valvelor de depresurizare dură jumătate de minut. Scăderea presiunii făcu apoi propagarea sunetelor imposibilă. Când Reprezentantul ajunse şi el la comanda navei, Elrond îl aţinti cu spada, aproape atingându-i carcasa. „Arma nu funcţionează în vid?", întrebă el. Extraterestrul nu mai făcu nici o mişcare. O sonerie de avertizare prinse să sune. Naveta plecată se întorcea. „Eşti liber să iei orice hotărîre", zise Reprezentantul. „Varianta mea?" „N-am spus asta. Aşa după cum vei observa în curând, e o chestiune de nuanţă." Elrond izbucni în râs. Extraterestrul poseda un fin simţ al umorului. Tullis îl salută ceremonios şi-şi reintroduse arma în teaca de pe spate. „Telhard avea şi el un astfel de instrument tăios", continuă Reprezentantul. „Este ciudat că în forma aceasta obsoletă se ascunde singurul tip de armă... omologabil galactic. S-ar putea să lansaţi un nou sport." Elrond ridică din umeri, amuzat. Totul era posibil. Cu puţină reclamă... O privire scurtă spre comenzi; naveta şi pasagerii săi se aflau în siguranţă în cala „Nereus"-ului. Se uită pe parbriz şi ochiul său exersat îi dădu strania senzaţie că nu totul era chiar în regulă. Sări la telescop şi înlemni. Insula Unu, Lagrange-Hive, Pământul... toate dispăruseră. Constelaţiile îi erau necunoscute. „Unde dracu' suntem?", strigă Tullis. Auzi râsul sintetic al extraterestrului şi înţelese. Nu putea exista decât o singură variantă.

„E o sumă rezonabilă", repetă bărbatul, aruncându-i priviri languroase. Ixtla îi făcu semn să tacă. Nava intră în imensa structură cilindrică printr-o mare despicătură în ceea ce fusese odinioară calota anterioară. „Reflectoarele", ceru femeia. Pete mari de lumină se prelinseră peste oraşele pustii, încremenite în liniştea de gheaţă a vidului. Pădurile pietrificate străluceau ca sculptate în smarald de răbdarea inumană a unui bătrân meşter chinez. Ixtla se simţi străbătută de un fior, văzând spărtura luminatorului Unu şi rămăşiţele Jumper-ului. Se întorcea pe Insulă după trei ani, de data asta ca s-o cumpere. „Bronski, cândva mi-am jurat că dacă te prind vreodată la ananghie să nu-ţi fac nici o concesie. Ia-o ca pe o tehnică S&M în afaceri", surâse glacial ea. Coloniile erau în plină recesiune economică - nu-şi mai puteau permite costul enorm al repunerii în funcţiune a unui habitat artificial de dimensiunile Insulei. Era mai rentabil s-o vândă unui trust Bipod („Un picior pe Pământ şi unul în spaţiu", îşi aminti amuzată Ixtla deviza companiei). De şase luni ocupa funcţia de director principal al „Soot'yall Inc."; era bine cunoscut faptul că la orice afacere profitabilă pe care o încheia, prin regulamentul special al uriaşului trust, devenea asociată. Insula Unu fusese cândva un paradis al geneticii. Putea renaşte, eventual, în nişte mâini pricepute. Şi mai era poate şi nostalgia...

Telhard fusese judecat pentru trădare de un tribunal militar. Ixtla îşi aminti cum scăpaseră de pe Insulă cu ajutorul modulului ei personal. Amândoi fuseseră surprinşi că „Nereus" dispăruse fără urmă. Toată Flota îl căutase doi ani în tot Sistemul Solar, fără nici un rezultat. O dată cu nava dispăruseră şi Elrond şi Robert Tullis, Keith Charall şi Doc Hall cu cei doi asistenţi principali ai săi. Telhard îi spusese nişte lucruri incredibile cu care el spera să şantajeze conducerea Flotei. Încercase chiar să şi-o apropie, promiţându-i accesul la alte informaţii valoroase pentru Reţea. Murise însă la două zile după ce înaintase recurs, în condiţii suspecte.

Elrond... Dispariţia lui era unicul aspect pe care îl regreta. Visase, cu tot pragmatismul ei de agentă, la un ţinut îndepărtat în care se retrăgea doar cu el - de ce nu, refuza să creadă că e un romantism răsuflat. Singurătăţii sunt o capcană mortală pentru orice femeie. Insistase pentru cumpărarea Insulei şi pentru că, dacă Telhard avusese dreptate, exista un mijloc de a-l aduce înapoi. Copiile de siguranţă ale băncii de date ale companiei „Viragene" se mai aflau undeva pe Insula îngheţată, într-un loc pe care Ixtla îl cunoştea prea bine. Se uită spre panglica prăfuită de stele a Galaxiei şi suspină încet. Elrond îi spusese să fie atentă - pasienţele i se închiseseră prematur în acea zi fatală. Poate era acum momentul să se redeschidă...

„Un miliard, Bronski", se întoarse ea. „Nici un dolar în plus."

HARLAN ELLISON

De la A la Z în alfabetul de ciocolată (II)

F de la FLENSERI

Dintre toţi paranormalii, ei sunt cei mai amabili. Citesc gândurile, sunt insistenţi şi văd întregul chin al celor pe lângă care trec. Din această cauză trăiesc izolaţi. Ei sunt oamenii palizi, cu şosete largi pe care-i vedeţi stând la colţul străzii. Ei sunt cei cu acnee şi conversaţie stranie. În fiecare zi, se autoflagelează. Fiţi amabili cu doamnele bătrâne şi cu băieţii slăbănogi care bolborosesc în faţa magazinelor universale. Vă pot salva de terorile trecutului.

G de la GOLEM

Golem sunt jidanii care au dorit întotdeauna să fie evrei. Dar n-au suferit niciodată îndeajuns.

H de la HAMADRYAD

Dicţionarul Oxford al limbii engleze oferă trei definiţii pentru hamadryad. Prima: o nimfă de lemn, care trăieşte şi moare în arborele ei. A doua: un şarpe veninos cu glugă, din India. A treia: neverosimil. Nici una dintre definiţii nu menţionează originile mitice ale cuvântului. Copacul în care stătea Şarpele era hamadryadul. Eva a fost otrăvită. Lemnul din care a fost făcută crucea era hamadryad. Iisus nu s-a deşteptat; el n-a murit niciodată. Arca era construită din scânduri de hamadryad. Pe vârful muntelui Ararat nu veţi găsi nici o urmă a ei. În restaurantele chinezeşti trebuie evitate scobitorile.

I de la ICE CRAWLER (Cel-ce-se-târăşte-prin-gheaţă)

Când ieşirea din calota polară a fost sigilată cu bombe termice, câţiva dintre ei au reuşit să scape. Au fost urmăriţi pe uscat şi în aer, însă pielea lor groasă şi albă a anulat şansa descoperirii. Când rezerva de piei s-a terminat, moda a dispărut şi s-au reîntors la catifeaua reiată şi velur. Cei care evadaseră au găsit tuneluri în solul îngheţat şi au încercat să revină în patria lor. Nu cunoscuseră niciodată violenţa; a apărut încet, numai ca o ultimă şi disperată măsură, şi doar câţiva au învăţat lecţia într-atât de bine încât să se târască în ţara lor distrusă. Vânătorile care îi aveau drept ţintă măcelăriseră mii, înainte de a se petrece vreo răzbunare. La început, crezuseră că locuitorii cei calzi de la lumină veniseră pentru a stabili relaţii. Dar când limbajul lor strident a căzut pe nişte urechi surde şi au fost azvârlite harpoanele, atunci au ştiut că au fost descoperiţi şi duşi la pierzanie. Supravieţuitorii s-au târît înapoi şi au săpat gropi pentru morţii lor. Apoi s-au îndepărtat de locurile acelea, coborînd şi mai adânc şi au început să se reproducă. Îşi vor învăţa copiii ceea ce au aflat. Şi poate că, într-o bună zi, vor purta piei la modă, în patru sau cinci culori diferite.

J de la JABBERWOCK

India ascunde multe taine. În Hindu Kushu se află o mânăstire, departe în munţi, unde o sectă de călugări idolatrizează ultimul Jabberwock. Este o creatură înspăimântătoare: mult mai mică decât s-ar putea aştepta cineva care a citit *Alice*. Are aripi de liliac, dar membranele dintre oase sunt rupte şi zdrenţuite. Are o culoare roşu-închis şi este acoperit pe spate cu o blană zbârlită. La urechi aduce cu un liliac, dar este un şacal înaripat, cu dinţi incredibil de ascuţiţi şi un singur ochi sănătos. Celălalt ochi are două pupile şi este ceva îngrozitor. Ghearele lui pot să fărâme piatra şi strigă continuu. Călugării sunt cei mai sfinţi dintre sfinţi. Au încercat să-l împerecheze pe Jabberwock, pentru a-i menţine prezenţa în mijlocul lor. L-au împerecheat cu un porc şi a rezultat o fiinţă care nu poate nici să meargă, nici să vadă. L-au împerecheat cu o cămilă şi creatura rezultată s-a născut moartă, însă nu poate putrezi. L-au împerecheat apoi cu lebede, cu ibişi, cu ornitorinci şi cu şacali. Călugării ţin rezultatele în cuşti de sticlă, dar arareori se duc să le privească. L-au împerecheat cu o fată tânără, o virgină răpită dintr-un sătuleţ. Fata a murit, dar copilul trăieşte încă. Trebuie să-i schimbe veşmintele moi din leagăn de trei ori pe zi, deoarece transpiră sânge. Călugării speră că vor fi capabili să găsească o pereche pentru Jabberwock înainte de a trece o altă sută de ani. Ceea ce ei nu ştiu este că Jabberwock este o fiinţă inteligentă, care gândeşte. Ei nu ştiu ce gândeşte Jabberwock, ce îşi doreşte acesta. Jabberwock îşi doreşte să moară.

K de la KENGHIS KHAN (Gingis Han)

A fost un personaj foarte simpatic. Istoricilor nu le-a rămas nici o urmă de la el. Există o morală în toate.

L de la LOUP-GAROU

Dacă părinţii lui Saşa Novacek ar fi sosit în America venind din Irlanda, Suedia sau chiar Polonia, el nu şi-ar fi dat seama că vecina lui era un vârcolac. Dar ei emigraseră din Ostrava, Cehoslovacia, şi Saşa a recunoscut imediat forma nărilor, părul de pe palme atunci când ea i-a întins o ceaşcă de cacao, curbura în S a spatelui atunci când umbla să-şi întindă rufele. Aşa încât era pregătit. A cumpărat o puşcă de vânătoare, calibrul 30, şi a topit destule sferturi de dolar pentru a face gloanţe din argint. În noaptea cu lună plină când, ajunsă la paroxismul nebuniei, ea a intrat pe fereastra bucătăriei într-un vârtej de colţi şi blană, el o aştepta. Calm, cu sânge rece, murmurând numele sfinţilor săi protectori, a descărcat arma în ea. Medicul legist a fost incapabil să descrie pe o singură foaie de hârtie condiţia în care se găsea cadavrul. Moneda Statelor Unite ale Americii, în special cea de douăzeci şi cinci de cenţi, sfertul de dolar, are mai puţin de unu la sută argint pur. Timpurile se schimbă, nu şi legendele.

M de la MUU - MUU

Trebuie să-l porţi întotdeauna, dacă ai mai mult de şase sau şapte braţe.

(Va urma)

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu

(Urmare din numărul trecut)

DUPĂ ŞOCUL ASOLIZĂRII, VANMEER TRĂIEŞTE...
..!?
O LUME STRANIE I SE ÎNFĂŢIŞAZĂ, JUNGLA PLANETEI MARDA-VINCENT .... SINGUR.
MODULUL! S-A DUS... ORIN...
...ŞI PENTRU CE TOATE ASTEA, PENTRU CE?
VAP! VAP!
ASTA CE POATE FI ?!
VAP! VAP!
AHHH !!
!
CLIC!
STĂPÎNE, NU TRAGE! DE CE SĂ OMORI UN VAP NEVINOVAT!

RAPSODIA

Erau patru lumi condamnate la moarte. Patru galaxii, despărţite de milioane de ani-lumină, urmau să fie înghiţite de haos. Şi fiecare avea câte o civilizaţie. Doar câte una.

Galaxiile aveau să se dezintegreze pur şi simplu, iar civilizaţiile lor urmau să dispară în neant.

Altair... Fiinţe înalte, frumoase, cu plete bogate care le curgeau pe umeri, cu voci angelice... Neîntrecuţi navigatori spaţiali...

Terra... Fiinţe contradictorii, ca însăşi lumea lor, în care fiecare lucru are zeci de denumiri, ca şi planeta de altfel...

Mirena... Fiinţe extrem de inteligente, cu o rigurozitate ştiinţifică extraordinară... Înalţi, faţa lor pare mereu că zâmbeşte blând şi puţin ironic... Realizările lor în domeniul inteligenţei artificiale sunt de neegalat...

Riga... Fiinţe care trăiesc într-o simbioză perfectă cu natura... Nemuritori din punct de vedere biologic, pot să-şi înceteze existenţa doar dacă întreg corpul le e dezintegrat... Blonzi, bine făcuţi, de o frumuseţe misterioasă...

•••

- Pe care îi vom salva? Doar una din cele patru civilizaţii o putem salva. Dar care? întrebă Entitatea.

- Noi nu putem decide! răspunse Entitatea. Să ducem câte un reprezentant al fiecărei civilizaţii pe o planetă unde viaţa a apărut, pentru a ajuta noile fiinţe să se dezvolte. Acolo vom hotărî...

•••

Stăteau acolo, toţi patru, aleşi pentru a-şi salva, fiecare, lumea sa. Din toate civilizaţiile a fost uşor să fie ales cel mai bun. Doar la pământeni a fost mai greu... Atât de diferiţi şi parcă fără legătură unul cu altul... Şi au ales. Greu, dar au ales. O fiinţă nu foarte înaltă, destul de bine făcută, cu o mustaţă care-i masca puţin faţa nu prea chipeşă...

- Începeţi, a spus Entitatea.

Şi cel de pe Altair le vorbi primitivilor despre lumea sa şi despre zborul cosmic, despre încercarea de a cuprinde în tine întreg Universul şi despre extraordinara senzaţie pe care o ai plutind prin spaţiu. Şi le spuse cum să-şi facă nave cosmice, staţii orbitale, costume protectoare şi le vorbi mult şi ei îl ascultară cu interes. Şi el încheie spunând:

- Zburând, vei avea mai multe case: zeci, sute, mii, câte planete sunt într-o galaxie... Căci mai mult nu poţi merge. Şi dacă o planetă va pieri, civilizaţia va rămâne pe celelalte planete şi nu va dispărea. Cei ce vor să trăiască veşnic aşa să facă...

Entitatea oftă şi-l privi prin ochii săi energie. Apoi îl întrebă:

- Şi dacă e distrusă întreaga galaxie?

Cel de pe Altair coborî privirea şi se retrase.

Şi începu cel de pe Mirena. Le spuse cum să facă roboţi şi cum să construiască totul pentru a progresa rapid. Şi le vorbi despre inteligenţa artificială şi ceea ce pot face mecanismele şi încheie:

- Vreţi să fiţi liberi? Faceţi roboţi, fabrici, uzine, maşini... Ele vă vor ajuta să vă eliberaţi de orice vă împiedică...

Primitivii dădură din cap mulţumiţi. Dar Entitatea oftă din nou şi-l întrebă cu vocea să de eter:

- Şi dacă dispare galaxia?

Cel de pe Mirena, plecându-şi capul, se retrase.

Şi veni la rând cel de pe Riga. Şi vorbi despre nemurirea biologică şi despre posibilitatea de a te regenera mereu. Şi le spuse că poţi din orice fragment să recreezi întregul şi le vorbi despre perfecţiunea lucrurilor.

- E un fel de magie, zise el. Încercaţi să vă regeneraţi mereu şi veţi izbândi!

- Da, da! spuseră în cor primitivii.

Şi din nou Entitatea oftă şi se retrase în eonii săi. Apoi, cu glas trist, spuse:

- Şi dacă se dezintegrează galaxia?

Cel de pe Riga îşi muşcă buzele şi tăcu.

Şi rămase doar pământeanul. Şi acesta luă un băţ şi începu să deseneze pe nisip, apoi luă câteva pietre şi începu să construiască clădiri micuţe, inutile, dar care îţi încântau ochiul. Apoi cântă şi tot Universul fremătă atunci. Şi pământeanul îi privi pe primitivi şi le spuse:

- Eu nu vă pot ajuta. Nu ştiu nimic. Ştiu doar să visez. Să compun rapsodii desenând, jucându-mă, cântând. Visaţi, compuneţi astfel de rapsodii şi veţi putea învinge...

Primitivii îl priviră miraţi. Dar Entitatea deschise ochii şi, plină de speranţă, întrebă:

- Şi dacă e distrusă galaxia?

- Atunci sufletul tău, creat din visare, cântec, culoare şi joacă îşi va lua zborul altundeva şi acolo va renaşte!

Undeva, departe, la milioane de ani-lumină, trei galaxii erau înghiţite de haos.

Lucian Dragoş Bogdan

Labirintul de scări, la un moment dat atât de concentrat încât abia se putea strecura cineva printre ele, începea să se rarefieze. Scări metalice, din lemn, de marmură, din beton, monumentale, de interior, fără balustradă sau dispuse în semicerc, toate tipurile inventate vreodată sau ce urmau a fi inventate erau aruncate în spaţiul acela ce nu cunoştea noaptea, luminat permanent de sori ascunşi.

Fata înainta deja mai rapid. Distanţele între scări se măreau, iar labirintul începea să se dilueze. Vântul începuse să muşte, şfichiuind şi strigând printre ele. Iar ea se deplasa uşor, părând mai mult că pluteşte deasupra treptelor. La un moment dat, în urma unui salt, intră într-o zonă de umbră. Sui câteva trepte dintr-un beton mâncat de umezeală şi muşchi, sări pe o scară de incendiu, pe care o parcurse în grabă abia atingând-o, apoi făcu un salt lin, mai mult o plutire, şi ajunse la capăt. Era pe ultima treaptă de sus a unei scări gigantice, construită din blocuri mari de piatră, ce se întindea pe câteva sute de metri în linie dreaptă şi se termina într-o curbă strânsă. Fiecare treaptă avea înălţimea şi lăţimea de cel puţin patru-cinci metri. Sări cu un nivel mai jos, apoi se opri nehotărâtă. Scara apărea ca un zid despărţitor între labirint şi hăul infinit ce se căsca în faţă. Ajunsese la capătul lumilor. Se ghemui pe marginea treptei şi rămase într-un fel de veghe.

Lumina blândă venea de pretutindeni, creând senzaţia că hăul nu e chiar aşa de mare, că se înfundă undeva în faţă, într-o pâclă groasă. Chipul alb al fetei contrasta izbitor cu părul ca smoala. Vântul puternic şi sălbatic care venea din străfunduri îi flutura pletele cu furie, apoi se pierdea urlând, zăngănind şi scârţâind treptele, drept în inima îngrămădirii de scări.

La un moment dat, ieşi brusc din inerţie şi privi spre dreapta, deasupra labirintului. Tresări. În văzduhul cenuşiu luminos se formaseră două fante gigantice care sugeau atmosfera. Se mişca vădit incomodată. Încercă să-şi găsească o poziţie mai comodă din care să poată ignora fenomenul şi în cele din urmă reuşi. Se reîntorsese la starea de veghe.

Era unul dintre laboratoarele mari. Un perete era plin cu pupitre şi terminale. Dintotdeauna fusese sectorul cel mai agitat. Un alt perete era din sticlă, pemiţând să se observe totul din afară în timpul demonstraţiilor. În centru, ca un uriaş acvariu, fusese aşezat "Locul unde se întâmplă lucrurile", cum îi spusese fosta echipă de specialişti. Acum, pereţii transparenţi din material plastic, blindaţi, intraseră în manşeta din pardoseală, lăsând în mijlocul încăperii fundaţia "Locului" ca pe un soclu.

Dintr-un al treilea perete, secţionat în porţiuni culisante, se îndreptau spre "Loc" o mulţime de tuburi, şine sau cabluri.

Câţiva lucrau tăcuţi la aparatura de testare biochimică, instalată provizoriu în laborator, special pentru acel eveniment. Dar cei mai mulţi se agitau pe lângă terminale, încercând să nu ridice vocea prea mult. Poate tocmai de asta zgomotul imprimantelor părea mai strident ca de obicei.

Pe soclul din mijlocul încăperii se afla un monolit cenuşiu-mat, de formă paralelipipedică. Un singur om rămăsese lângă el, un tânăr care privea pe un vizor, un gen de ferestruică decupată în paralelipiped, şi-şi nota din când în când câte ceva.

Cu două zile în urmă, un meteorit căzuse în munţi. Zona fusese izolată şi echipe de specialişti cercetaseră rapid totul: radioactivitate, pericol de contaminare bacteriologică, orice altă formă de activitate primejdioasă sau străină. În fine, a doua zi recoltaseră toate rămăşiţele de la locul impactului şi le transportaseră la Institutul de Fizică Atomică, fiind convocată imediat o echipă de specialişti pentru a le cerceta.

Totul păruse o treabă de rutină până când apăruse din miezul celui mai mare fragment de meteorit, un bloc paralelipipedic turnat dintr-un material necunoscut, care era în mod vădit artificial. Surpriza veni atunci când descoperiră un vizor dreptunghiular decupat într-una din feţe, vizor cu ajutorul căruia se grăbiră să cerceteze interiorul paralelipipedului mai înainte de a încerca o altă metodă. Adevărata descoperire se produse însă acum, observând în interiorul blocului un gol fără margini, luminat, în care plutea un haos de scări, căruia nu i se vedea sfârşitul. Cutia părea că nu are limite interioare.

La un moment dat înăuntru se produse o mişcare. Din îngrămădirea de scări ieşise "ceva". Nu reuşiseră să-l identifice corect, întrucât fiecare vedea altceva.

Simţi iar apariţia fantelor. De data aceasta era curioasă. Efluvii necunoscute

se răspândeau în atmosferă. În spatele celor două puţuri ce absorbeau cerul era o prezenţă care umplea spaţiul de senzaţii noi, dar mai ales una dintre ele o fascina.

La un moment dat fantele se restrânseră şi dispărură. Dar după nici o clipă, la câţiva metri în faţă, în plin văzduh, se deschise o uşă şi un tânăr îmbrăcat într-un halat alb intră păşind cu cea mai mare siguranţă prin spaţiul gol.

Se apropie de ea şi o umbră de surâs îi înflori în colţul gurii, în timp ce o lacrimă i se scurse sub bărbie. "Tu eşti?", murmură şi-i mângâie cu duioşie părul. O pală de vânt îi răscoli fetei pletele şi gâtul subţire şi lung se reliefă alb. Ea nu-i răspunse, însă ochii i se măriseră, exprimând rând pe rând suferinţă, mirare, îndoială, tristeţe. Umerii i se lăsară îngreunaţi, îl trase spre ea şi-şi lipi buzele de buzele lui. Mâinile îi coborîră din părul lui răvăşit şi-l îmbrăţişă cu putere. Încet deveniră un tot, trupul lui se subţie şi se îndoi ca o foaie de hârtie. La un moment dat, halatul şi celelalte haine rămaseră fluturând în labele uriaşei insecte. Le lăsă să cadă pe treaptă, după care se aruncă în hău.

Îşi deschise aripile de fluture şi rămase planând în volute largi, cu ochii închişi, tremurând. Apoi, deodată Wops se încordă şi scoase un strigăt ascuţit de durere. Nu mai plânsese niciodată şi acum lacrimile necunoscute îl ardeau, udându-i osatura craniului.

Se îndepărtă de labirintul de scări cu lovituri puternice de aripi. Nu mai cunoscuse până atunci tristeţea şi nu şi-o putea şterge din memorie, blestemând lăcomia cu care-l supsese pe străin. Tristeţea era chinuitoare.

Înregistrarea se termină. Trecu un moment de tăcere, după care toţi se repeziră spre cutie. Îl văzuseră pe tânărul doctor cum la un moment dat înlemnise cu ochii pe vizor şi după foarte mult timp se ridicase şi întorsese cutia cu altă faţă spre el. Cu cea mai mare siguranţă apăsase pe suprafaţa netedă a paralelipipedului într-un anume loc şi o crăpătură se ivi în perete, lărgindu-se şi descoperind o portiţă spre interior. Tânărul agăţase cu arătătorul marginea de jos, dar imediat o forţă puternică îl asorbise înăuntru. Apoi, nimic! Un om dispăruse ca din senin printr-o deschizătură de douăzeci de centimetri.

Când ajunseră ei la cutie, intrarea încă nu se astupase. Priviră prin vizor. Pe treptele ultimei scări a labirintului fluturau hainele ca într-o pată întunecată. O tânără se desprinse de grup şi cu privirea pierdută se aşeză pe un scaun. Auzi ca prin vis exclamaţiile şi înjurăturile, apoi comenzile şefului de cercetări şi răspunsurile asistenţilor:

- Cuplaţi sistemul de sondare.
- Sistem cuplat.
- Activaţi sonda 1.
- Am activat sonda 1.
- Programaţi sonda 1: program bază de operare "search 1. in".
- Am programat sonda 1: program bază de operare "search 1. in".
- Start program.
- Start program.

Auzi un bâzâit înfundat, apoi sări ca arsă spre ei:

- Staţi, opriţi!

Dar era prea târziu. Sonda pătrunsese în cutie, legată de cablul de pilotare. Totul se petrecu apoi cu repeziciune. Cablul fu înghiţit de hăul din cutie, apoi imediat aparatura de care era legat, după aceea peretele culisabil unde era încastrată aparatura. Urmă întregul laborator, clădirea institutului, pământul în care îşi avea fundaţia, regiunea, continentul, globul întreg, toate atrase de uriaşa forţă în mai puţin de un minut.

Acum prin ferestruică se putea vedea un glob micuţ, în miniatură. Cutia se închise de la sine şi rămase plutind prin spaţiu. Particule fine de praf începuseră să se depună pe ea.

Costi Gurgu ✍

POŞTA REDACŢIEI

VIRGIL STĂNCULESCU - „Pietre şi diamante" este destul de incoerentă, atât ca mesaj, dar mai ales ca realizare. Vă sfătuiesc să luaţi legătura cu un cenaclu de specialitate.

BURAGA SABIN-CORNELIU - Din păcate excesiva utilizare a adjectivelor şi a figurilor de stil îneacă textul, tot aşa cum o buruiană neagră poate sufoca cristalul unui iaz (asta ca să vorbim aceeaşi limbă!). Firul narativ este ca şi inexistent. Încercaţi să rescrieţi.

NEDEA CRISTINEL - Mult prea convenţionale pe tema iubirii-de-om-şi-etc. Tema este foarte delicată şi patosul strică. Mai interesantă mi s-a părut „Sfârşitul durerii".

NEMEZIS (Arad) - Poezii (fie ele şi science-fiction) nu obişnuim să publicăm. „Singur într-o lume străină" nu străluceşte nici ca stil, nici ca idee sau originalitate. Încercaţi mai întâi la cenaclul SF local.

Mihai-Dan Pavelescu ✍

Dezlegarea jocului din numărul 505:
1. HUANGDI - SOI; 2. ARCURI - SHUN; 3. OA - WANGHO - F; 4. S - HAN - CIUTE; 5. AS - EWA - LAR; 6. EDICTE - DAIN; 7. TEHA - NOROC; 8. AVERI - MA - AG; 9. LA - EEL - GA - R; 10. ARA - RECOLTE; 11. T - HSIWANGMU

TED CHIANG

TURNUL BABILONULUI

PREMIUL NEBULA 1991

Dacă turnul ar fi fost culcat pe câmpia Shinar, ar fi trebuit o călătorie de două zile pentru a merge de la un capăt la celălalt. Câtă vreme trunul stă ridicat, e nevoie de o lună întreagă şi jumătate pentru a urca de la baza lui până la vârf, când omul urcă neîmpovărat. Dar puţini oameni urcă în turn cu mâinile goale; pasul celor mai mulţi dintre oameni este mult încetinit de carul cu cărămizi pe care-l trag în urma lor. Patru luni trec între ziua când o cărămidă este încărcată într-un car şi ziua când e luată de acolo pentru a forma o parte a turnului.

Hillalum îşi petrecuse toată viaţa în Elam şi cunoştea Babilonul doar ca pe un cumpărător al aramei Elamului. Lingourile de aramă erau transportate pe vase care navigau în josul Karunului, până la Marea Joasă, îndreptându-se spre Eufrat. Hillalum şi ceilalţi mineri călătoriră pe uscat împreună cu caravana de onagaşi încărcaţi a unui neguţător. Merseră de-a lungul unei poteci pline de praf ce cobora de pe podiş, peste câmpii, către câmpurile verzi întretăiate de canale şi şanţuri.

Nici unul dintre ei nu mai văzuse turnul. Deveni vizibil când se aflau încă la o distanţă de câteva leghe: o linie subţire ca un fir de in, clătinându-se în aerul încins, unduitor, se ridica din crusta de noroi care era chiar Babilonul. Pe când se apropiară, crusta se transformă în puternicele ziduri ale oraşului, dar singurul lucru pe care-l vedeau era turnul. Când în cele din urmă îşi coborîră privirile la nivelul câmpiei fluviului, văzură semnele pe care turnul le făcuse în afara oraşului: Eufratul însuşi curgea acum pe fundul unei albii largi şi adânci, săpată pentru obţinerea argilei de cărămizi. La sud de oraş, se vedeau rânduri după rânduri de cuptoare care nu mai ardeau.

Pe măsură ce se apropiară de porţile oraşului, turnul păru mai masiv decât orice îşi imaginase vreodată Hillalum: o columnă singuratică ce trebuie să fi fost la fel de groasă ca un întreg templu, dar care se ridica atât de sus încât se micşora, pierzându-se din vedere. Merseră toţi cu capetele date pe spate, închizând ochii pe jumătate în lumina soarelui.

Prietenul lui Hillalum, Nanni, îl îmboldi cu cotul, uluit şi înspăimântat.

- Trebuie să urcăm în ăsta? Până în vârf?

- Mergem *sus* să săpăm. Mi se pare... nefiresc.

Minerii ajunseră la poarta centrală din zidul apusean, de unde pleca o altă caravană. Pe când se îngrămădeau în fâşia îngustă de umbră oferită de zid, maistrul lor, Beli, strigă la gărzile care stăteau în vârful turnurilor porţii.

- Suntem minerii chemaţi din ţara Elam.

Gărzile erau încântate. Unul strigă drept răspuns:

- Voi sunteţi aceia care trebuie să sape prin bolta cerului?

- Noi suntem.

Întregul oraş era în sărbătoare. Festivalul începuse cu opt zile în urmă, când ultimele cărămizi fuseseră expediate, şi avea să dureze încă două. În fiecare zi şi noapte oraşul se distra, dansa, benchetuia.

Împreună cu cărămidarii erau trăgătorii de care, oameni ale căror picioare erau acoperite cu odgoanele muşchilor, de la urcatul în turn. În fiecare dimineaţă o echipă îşi începea ascensiunea; urcau timp de patru zile, îşi predau încărcăturile următoarei echipe de hamali şi se întorceau în oraş cu carele goale în cea de-a cincea zi. Un lanţ de asemenea echipe se întindea pe tot traseul până în vârful turnului, dar numai cea mai de jos participa la sărbătoarea din oraş. Pentru aceia care trăiau în turn fuseseră trimise mai devreme vin şi carne îndeajuns ca să permită banchetului să se întindă

până în vârful coloanei.

Seara, Hillalum şi ceilalţi mineri elamiţi se aşezară pe scăunele de argilă dinaintea unei mese lungi ticsite cu mâncare, o masă printre multe altele întinse în piaţa oraşului. Minerii vorbiră cu hamalii, punând întrebări despre turn. Nanni spuse:

- Cineva mi-a povestit că zidarii care lucrează în vârful turnului plâng şi-şi smulg părul când e scăpată o cărămidă, pentru că va fi nevoie de patru luni ca să fie înlocuită, dar nimeni nu se sinchiseşte când un om cade şi piere. E adevărat?

Unul din hamalii mai vorbăreţi, Lugatum, clătină din cap:

- A, nu, aia e doar o poveste. E o caravană continuă de cărămizi care urcă în turn; mii de cărămizi ajung în vârf zi de zi. Pierderea unei singure cărămizi nu înseamnă nimic pentru zidari.

Se aplecă înspre ei.

-Totuşi există un lucru pe care-l preţuiesc mai mult decât viaţa unui om: o mistrie.

- De ce o mistrie?

- Dacă un zidar îşi scapă mistria, nu mai poate lucra până când nu e urcată una nouă. Timp de luni întregi nu poate câştiga hrana pe care o mănâncă, aşa că trebuie să intre în datorii. Pierderea unei mistrii provoacă mare întristare. Dar dacă pică un om, iar mistria lui rămâne, oamenii se simt uşuraţi în sinea lor. Următorul care-şi va scăpa mistria o va putea lua pe cea care e în plus şi va putea să continue lucrul fără să facă datorii.

Hillalum fu uluit, şi timp de o clipă încercă să numere câte târnăcoape aduseseră minerii. Apoi îşi dădu seama.

- Asta nu poate fi adevărat. De ce să nu se aducă mistrii de rezervă? Greutatea lor n-ar fi nimic pe lângă toate cărămizile care sunt urcate acolo. Şi cu siguranţă pierderea unui om înseamnă o întârziere serioasă, în afara cazului când au acolo sus încă un om care se pricepe la zidărie. Fără un asemenea om, trebuie să aştepte un altul care să urce de jos.

Toţi hamalii izbucniră în râs.

- Pe ăsta nu-l putem păcăli, spuse Lugatum cu mare haz.

Se întoarse spre Hillalum.

- Deci veţi începe ascensiunea imediat cum se termină sărbătoarea?

Hillalum bău dintr-o cană cu bere.

- Da. Am auzit că ni se vor alătura mineri dintr-o ţară apuseană, dar nu i-am văzut. Ştii ceva despre ei?

- Da, vin dintr-o ţară numită Egipt, dar nu lucrează în mină cum faceţi voi, pentru minereu. Ei muncesc în cariere de piatră.

- Şi noi scoatem piatră în Elam, zise Nanni, cu gura plină cu carne de porc.

- Nu aşa cum fac ei. Ei taie granit.

- Granit?

Erau cariere de calcar şi alabastru în Elam, dar nu de granit.

- Sunteţi siguri?

- Neguţătorii care au călătorit în Egipt spun că au zigurate şi temple de piatră, construite cu calcar şi cu blocuri uriaşe de granit. Şi sculptează statui gigantice din granit.

- Dar granitul este aşa de greu de lucrat.

Lugatum ridică din umeri.

- Nu pentru ei. Arhitecţii regali cred că asemenea pietrari ar putea fi folositori când veţi ajunge la bolta cerului.

Hillalum aprobă din cap. Putea fi adevărat. Cine ştia cu siguranţă ce avea să le trebuiască?

- I-aţi văzut?

- Nu, încă n-au ajuns aici, dar sunt aşteptaţi peste câteva zile. Totuşi s-ar putea să nu ajungă înainte să se termine festivalul; atunci voi, elamiţii, veţi urca singuri.

- Ne veţi însoţi, nu-i aşa?

- Da, dar numai în primele patru zile. Apoi trebuie să ne întoarcem, câtă vreme voi, norocoşilor, mergeţi mai departe.

- De ce crezi că suntem norocoşi?

- Îmi doresc să urc până în vârf. O dată am cărat cu echipele de mai sus şi am ajuns la o înălţime cale de douăsprezece zile, dar asta e cea mai mare înălţime la care am ajuns vreodată. Voi veţi merge mult mai sus.

Lugatum zâmbi cu mâhnire.

- Vă invidiez, căci veţi atinge bolta cerului.

Să atingi bolta cerului. S-o spargi şi s-o deschizi cu târnăcoapele. Hillalum se simţi tulburat de idee.

- Nu-i nici un motiv de invidie, începu el.

- E drept, spuse Nanni. Când vom termina, toţi oamenii vor atinge bolta cerului.

În dimineaţa următoare Hillalum merse să vadă turnul. Stătu în curtea uriaşă care-l înconjura. Într-o parte era un templu care ar fi fost impresionant dacă ar fi fost văzut izolat, dar care stătea neobservat lângă turn.

Îi simţea soliditatea desăvârşită. După cum spuneau toate poveştile, turnul era construit ca să aibă o rezistenţă grozavă pe care n-o deţinea nici un zigurat; era făcut în întregime din cărămidă arsă, în timp

ce zigurate obişnuite erau construite doar cu cărămizi de lut uscate la soare, având cărămidă arsă numai pentru faţadă. Cărămizile erau zidite cu un mortar din bitum, care pătrundea în lutul ars şi se întărea pentru a forma un liant la fel de rezistent ca şi cărămizile însele.

Baza turnului semăna cu primele două platforme ale unui zigurat obişnuit. Mai întâi se ridica o gigantică platformă pătrată cu latura de vreo două sute de coţi şi înaltă de patruzeci de coţi, cu o scară triplă pe latura sudică. Ridicat pe acea primă platformă se afla un alt etaj, o platformă mai mică la care se ajungea doar pe scara centrală. De-abia deasupra celei de-a doua platforme începea turnul propriu-zis.

Măsura şaizeci de coţi pe o latură şi se ridica precum o columnă pătrată care purta povara cerului. Împrejurul lui se înfăşura o rampă uşor înclinată, săpată în perete, care cuprindea turnul asemeni curelei de piele împletite pe mânerul unui bici. Nu; când privi din nou, Hillalum văzu că erau două rampe şi se înfăşurau în paralel. Marginea exterioară a fiecărei rampe era presărată cu stâlpi, nu groşi, dar laţi, ca să ofere puţină umbră îndărătul lor. Ridicându-şi privirea de-a lungul turnului, văzu fâşii alternative, rampă, cărămidă, rampă, cărămidă, până când nu mai putu să le distingă. Iar turnul se înălţa în continuare tot mai sus, mai departe decât putea ochiul să cuprindă; Hillalum clipi, şi se încruntă, şi ameţi. Se dădu câţiva paşi îndărăt, clătinându-se, se întoarse şi plecă înfiorat.

Hillalum se gândi la povestea care-i fusese spusă în copilărie, istorisirea care o urma pe aceea a Potopului. Spunea cum oamenii populaseră încă o dată toate colţurile pământului, umplând cu numărul lor mai multe ţinuturi decât locuiseră vreodată mai înainte. Cum oamenii navigaseră până la marginile lumii şi văzuseră oceanul căzând în ceaţă pentru a se uni cu apele întunecate ale Abisului undeva departe, în adâncuri. Cum oamenii îşi dăduseră astfel seama de întinderea pământului, şi simţiseră că era mic, şi doriseră să vadă ce se afla dincolo de marginile lui, tot restul Creaţiei lui Iahveh. Cum priviseră către cer, şi-şi puseseră întrebări despre locuinţa lui Iahveh, deasupra rezervoarelor care conţineau apele cerului. ŞI cum, cu multe secole în urmă, a început construcţia turnului, un stâlp către cer, o scară pe care să poată oamenii urca pentru a vedea lucrările lui Iahveh, şi pentru ca Iahveh să poată coborî spre a vedea lucrările oamenilor.

Lui Hillalum totdeauna i se păruse însufleţitoare, o poveste despre mii de oameni trudind fără răgaz, dar cu bucurie, căci lucrau ca să-l cunoască mai bine pe Iahveh. Fusese emoţionat când babilonienii veniseră în Elam căutând mineri. Totuşi acum, că stătea la baza turnului, simţurile i se răzvrăteau, insistând că nimic n-ar trebui să se înalţe atât de sus. Nu se simţea ca şi când ar fi fost pe pământ atunci când ridica privirea de-a lungul turnului.

Oare să urce în vârful unui asemenea lucru?

În dimineaţa începerii ascensiunii, cea de-a doua platformă era acoperită de la o margine la cealaltă de care solide cu două roţi, aranjate în rânduri. Multe nu erau încărcate cu nimic altceva decât mâncare de toate felurile: saci plini cu orz, grâu, linte, ceapă, curmale, castraveţi, pâini, peşte uscat. Erau nenumărate oale de lut uriaşe, cu apă, vin de curmale, bere, lapte de capră, ulei de palmier. Alte care erau încărcate cu bunuri ce ar fi putut fi vândute la un bazar: vase de bronz, coşuri de stuf, baloţi din pânză de in, scaune şi mese din lemn. Se aflau acolo şi un bou îngrăşat şi un ţap cărora nişte preoţi le puneau glugi ca să nu poată vedea lateral şi să nu se teamă în timpul urcuşului. Animalele aveau să fie sacrificate când ajungeau în vârf.

Apoi erau carele încărcate cu târnăcoapele şi ciocanele minerilor şi cu părţi componente pentru o mică forjă. De asemenea, maistrul lor ordonase ca un număr de care să fie încărcate cu lemn şi tulpini de stuf.

Lugatum stătea lângă un car, fixând funiile care ţineau lemnul. Hillalum merse lângă el.

- De unde a venit lemnul acesta? N-am văzut nici o pădure după ce am ieşit din Elam.

- La nord se află o pădure cu copaci care au fost plantaţi când a fost început turnul. Cheresteaua tăiată e trimisă plutind în josul Eufratului.

- Aţi plantat o întreagă *pădure*?

- Când au început turnul, arhitecţii au ştiut că pentru alimentarea cuptoarelor va fi nevoie de mult mai mult lemn decât putea fi găsit pe câmpie, aşa că au pus să se planteze o pădure. Există echipe a căror sarcină este să aducă apă şi să planteze un nou copac pentru fiecare dintre cei tăiaţi.

Hillalum era uimit.

- Şi asta furnizează tot lemnul necesar?

- Cea mai mare parte. Multe alte păduri din nord au fost tăiate, de asemenea, iar lemnul lor a fost adus în josul fluviului.

Inspectă roţile carului, scoase dopul unei ploşti de piele pe care o avea cu el şi turnă puţin ulei între roată şi osie.

Nanni veni lângă ei, privind străzile Babilonului aşternute dinaintea lor.

- Niciodată n-am mai fost atât de sus ca să pot privi de deasupra un oraş.

- Nici eu, zise Hillalum, dar Lugatum pur şi simplu râse.

- Haideţi. Toate carele sunt gata.

Curând toţi oamenii erau aranjaţi perechi şi repartizaţi la câte un car. Bărbaţii stăteau între cele două hulube ale carului, care aveau hamuri de frânghie pentru tras. Carele trase de mineri erau amestecate cu cele ale hamalilor obişnuiţi, ca să fie sigur că aveau să ţină ritmul potrivit. Lugatum şi un alt hamal aveau carul chiar în spatele aceluia tras de Hillalum şi Nanni.

- Ţineţi minte, spuse Lugatum, staţi cam la zece coţi în spatele carului din faţa voastră. Omul de pe

dreapta depune tot efortul când daţi colţurile şi veţi schimba locurile după fiecare oră.

Hamalii începeau să-şi urce carele pe rampă. Hillalum şi Nanni se aplecară şi îşi aşezară funiile carului pe umeri. Se ridicară împreună, săltând capătul din faţă al carului de pe caldarâm.

- Acum TRAGEŢI! strigă Lugatum.

Se împinseră în funii, iar carul începu să ruleze. O dată pus în mişcare, tragerea lui părea să fie destul de uşoară, iar ei îşi croiră drum împrejurul platformei. Apoi ajunseră la rampă şi trebuiră să tragă iar din greu.

- Asta e o căruţă uşoară? mormăi Hillalum.

Rampa era suficient de largă pentru ca un om să meargă lângă un car, dacă trebuia să treacă. Suprafaţa ei era pavată cu cărămidă, cu două şanţuri adânc imprimate de roţi, secole de-a rândul. Deasupra capetelor lor, tavanul se ridica într-o boltă, cu cărămizile mari, pătrate, aranjate în straturi ce se intersectau, până se întâlneau în mijloc. Stâlpii de pe partea dreaptă erau suficient de laţi ca să facă rampa să semene puţin cu un tunel. Dacă nu priveai afară, în lateral, nu prea aveai cum să-ţi dai seama că eşti într-un turn.

- Voi cântaţi când lucraţi în mină? întrebă Lugatum.

- Când e piatra moale, zise Nanni.

- Atunci cântaţi unul dintre cântecele voastre mينereşti.

Îndemnul se transmise celorlalţi mineri şi, nu după multă vreme, întreaga echipă cânta.

Pe măsură ce umbrele se scurtau, drumeţii urcau din ce în ce mai sus. Având doar aer curat împrejur şi multă umbră care-i apăra de soare, le era mult mai răcoare decât în străduţele înguste ale unui oraş de la nivelul solului, unde căldura la amiază putea ucide şopârlele în timp ce traversau în goană strada. Privind afară, într-o parte, minerii vedeau Eufratul întunecat şi câmpurile verzi întinzându-se cale de leghe întregi, traversate de canale care sclipeau în lumina soarelui. Oraşul Babilon era o broderie complicată de străzi şi clădiri înghesuite, strălucind orbitor din cauza tencuielii de ipsos. O parte din ce în ce mai mică putea fi văzută, căci cetatea părea să se retragă către temelia turnului.

Hillalum trăgea iar în hamul de pe dreapta, mai aproape de margine, când auzi strigăte de pe rampa ascendentă, cu un etaj mai jos. Se gândi să se oprească şi să privească în josul peretelui, dar nu dorea să întrerupă ritmul şi oricum n-ar fi putut vedea clar rampa inferioară.

- Ce se întâmplă acolo jos? strigă în urmă, spre Lugatum.

- Unul dintre ortacii tăi se teme de înălţime. Câteodată mai este câte un asemenea om printre cei care urcă prima dată. Un astfel de om se întinde pe podea şi nu poate să urce mai departe. Totuşi puţini o simt aşa curând.

Hillalum înţelese.

- Cunoaştem o frică asemănătoare printre cei care vor să fie mineri. Unii oameni nu pot suporta să intre în mină de teamă să nu fie îngropaţi.

- Adevărat? strigă Lugatum. Nu auzisem de asta. Tu cum te simţi la înălţime?

- Nu simt nimic.

Dar se uită la Nanni şi amândoi înţeleseră adevărul.

- Simţi o nervozitate în palme, nu-i aşa? şopti Nanni.

Hillalum îşi frecă mâinile de fibrele aspre ale funiei şi aprobă din cap.

- Şi eu am simţit-o mai devreme, când eram mai aproape de margine.

- Poate că ar trebui să mergem cu glugi pe cap, ca boul şi ţapul, mormăi Hillalum în glumă.

- Crezi că şi noi ne vom teme de înălţime când vom urca mai departe?

Hillalum medită. Faptul că unul dintre ortacii lor simţea teama aşa curând nu prevestea nimic bun. Alungă ideea; mii de oameni urcau fără frică şi ar fi fost o prostie să lase spaima unui miner să-l molipsească pe toţi.

- Pur şi simplu nu suntem obişnuiţi. Vom avea la dispoziţie luni în şir ca să ne obişnuim cu înălţimea. La vremea când vom ajunge în vârful turnului, ne vom dori să fi fost mai înalt.

- Nu, zise Nanni. Nu cred că voi dori să trag carul ăsta mai departe.

Râseră amândoi.

Seara mâncară o mâncare de orz cu ceapă şi linte şi dormiră în coridoarele înguste care pătrundeau în corpul turnului. Când se treziră în dimineaţa următoare, minerii nu mai puteau merge, atât de umflate le erau picioarele. Hamalii râseră şi le dădură alifie să-şi maseze muşchii, apoi redistribuiră încărcătura de pe care, pentru a micşora povara minerilor.

De acum, dacă Hillalum privea în josul zidului, i se înmuiau genunchii. La înălţimea aceea bătea vântul permanent, iar el prevedea că avea să se înteţească pe măsură ce urcau. Se întrebă dacă fusese vreodată cineva aruncat de vânt din turn într-un moment de neglijenţă. Şi căderea; un om ar avea timp să spună o rugăciune înainte să se izbească de pământ. Hilallum se cutremură din cauza gândului.

Cu excepţia durerii din picioarele minerilor, a doua zi a fost asemănătoare cu cea dintâi. Acum puteau vedea mult mai departe, iar întinderea de pământ vizibilă era uluitoare. Erau vizibile deşerturile aflate dincolo de câmpuri, iar caravanele păreau a fi puţin mai mari decât şirurile de insecte. Nici un alt miner nu se temu de înălţime atât de tare încât să nu poată continua, iar ascensiunea lor continuă toată ziua fără incidente.

În cea de-a treia zi picioarele minerilor nu ajunseseră într-o stare mai bună, iar Hillalum se simţea ca

un bătrân paralizat. Doar în cea de-a patra zi li se însănătoşiră picioarele şi îşi remorcară din nou încărcăturile iniţiale. Urcuşul continuă până seara, când întâlniră a doua echipă de hamali, ghidându-şi rapid carele goale de-a lungul rampei descendente. Rampa ascendentă şi cea descendentă se înfăşurau una împrejurul celeilalte fără să se atingă, dar erau unite cu coridoare prin clădirea turnului. Când echipele se întâlniră cum trebuia pe cele două rampe, traversară ca să facă schimb de care.

Minerii fură prezentaţi hamalilor din cea de-a doua echipă şi vorbiră şi mâncară cu toţii împreună în acea noapte. În dimineaţa următoare, prima echipă pregăti carele goale pentru întoarcerea în Babilon, iar Lugatum îşi luă rămas bun de la Hillalum şi Nanni.

- Aveţi grijă de carul vostru. A urcat întreaga înălţime a turnului de mai multe ori decât oricare om.

- Invidiezi şi carul? întrebă Nanni.

- Nu, pentru că de fiecare dată când ajunge în vârf, trebuie să coboare iar tot drumul. N-aş putea suporta să fac asta.

Când cea de-a doua echipă se opri, la sfârşitul zilei, hamalul de la carul din spatele lui Hillalum şi al lui Nanni veni să le arate ceva. Numele său era Kudda.

- Niciodată n-aţi văzut soarele la înălţimea asta. Haideţi, priviţi.

Hamalul merse la margine şi se aşeză cu picioarele atârnându-i peste parapet. Văzu că ezitau.

- Haideţi. Puteţi să vă culcaţi pe burtă şi să vă uitaţi peste margine, dacă vreţi.

Hillalum nu vroia să pară un copil fricos, dar nu se putea hotărî să stea aşezat pe buza unei prăpăstii care i se întindea cale de mii de coţi sub picioare. Se culcă pe burtă, doar cu capul dincolo de margine. Nanni i se alătură.

- Când soarele e pe cale să apună, priviţi în jos, la peretele turnului.

Hillalum aruncă o privire în jos, iar apoi se uită repede spre orizont.

- Ce e diferit în felul cum apune soarele aici?

- Gândeşte-te, când soarele coboară în spatele piscurilor munţilor, către vest, se face întuneric jos, pe câmpia Shinar. Totuşi, aici suntem mai sus decât vârfurile munţilor, aşa că putem încă să vedem soarele. Soarele trebuie să coboare mai mult pentru ca la noi să se facă noapte.

Lui Hillalum îi căzu falca atunci când înţelese.

- Umbrele munţilor marchează începerea nopţii. Noaptea se aşterne pe pământ înainte să vină aici.

Kudda aprobă din cap.

- Poţi vedea noaptea călătorind în susul turnului, de la pământ în sus, spre cer. Se mişcă repede, dar ar trebui s-o puteţi vedea.

Privi globul roşu al soarelui timp de un minut, iar apoi se uită în jos şi arătă cu degetul.

- Acum!

Hillalum şi Nanni priviră în jos. La baza imensei coloane, minusculul Babilon era în umbră. Apoi întunericul escaladă turnul, ca o tapiserie desfăşurându-se în sus. Se mişca suficient de încet, căci Hillalum simţi că putea număra trecerea clipelor, dar apoi se iuţi pe măsură ce se apropia, până ce goni pe lângă el mai iute ca gândul, şi erau în amurg.

Hillalum se întoarse pe spate şi privi în sus, la timp pentru a vedea întunericul escaladând rapid restul turnului. Treptat, cerul deveni mai întunecat, căci soarele cobora dincolo de marginea lumii, în depărtări.

- Grozavă privelişte, nu-i aşa? zise Kudda.

Hillalum nu spuse nimic. Pentru prima dată, ştiu ce era de fapt noaptea: umbra pământului însuşi, proiectată pe cer.

După un urcuş de încă două zile, Hillalum se obişnuise mai mult cu înălţimea. Deşi erau la o altitudine de aproape o leghe, suportă să stea în picioare la marginea rampei şi să privească în josul turnului. Se ţinu de unul din stâlpii de la margine şi se aplecă cu grijă în afară pentru a privi în sus. Observă că turnul nu mai arăta ca un stâlp neted. Îl întrebă pe Kudda:

- Turnul pare să se lăţească deasupra, departe. Cum e posibil?

- Uită-te mai bine. Din laturile lui ies balcoane de lemn. Sunt făcute din chiparos şi suspendate cu funii de in.

Hillalum se încruntă.

- Balcoane? La ce folosesc?

- Au pământ pe ele, pentru ca oamenii să poată cultiva legume. La înălţimea asta apa e insuficientă, aşa că de obicei se cultivă ceapă. Mai sus, unde e mai multă ploaie, ai să vezi fasole.

- Cum poate să fie ploaie mai sus fără să cadă şi aici? întrebă Nanni.

Kudda fu surprins de întrebare.

- Se evaporă în aer în timp ce cade, bineînţeles.

- A, nibeînţeles.

Nanni ridică din umeri.

Cam pe la sfârşitul zilei următoare ajunseră în dreptul balcoanelor. Erau platforme plate, ticsite cu ceapă, susţinute de funii groase ce atârnau de deasupra, din zidul turnului, imediat sub următorul rând de balcoane. La fiecare nivel interiorul turnului adăpostea câteva camere înguste în care trăiau familiile hamalilor. În dreptul uşilor se vedeau femei care coseau tunici, iar altele erau în grădini, dezgropând bulbi. Copiii se alergau între ei în susul şi în josul rampelor, strecurându-se printre carele hamalilor şi

alergând fără frică de-a lungul marginii balcoanelor. Locuitorii turnului puteau să-i deosebească lesne pe mineri, zâmbeau şi fluturau din mâini cu toţii.

Când veni vremea pentru masa de seară, toate carele fură aşezate jos şi multe alte provizii şi alte bunuri fură descărcate pentru folosul oamenilor de acolo. Hamalii îşi salutară familiile şi-i invitară pe mineri să li se alăture la masa de seară. Hillalum şi Nanni mâncară cu familia lui Kudda şi se delectară cu o masă bună compusă din peşte uscat, pâine, vin de curmale şi fructe.

Hillalum văzu că această secţiune a turnului forma un fel de orăşel, înşiruit între două străzi, rampa ascendentă şi cea descendentă. Era un templu, în care aveau loc ritualurile pentru sărbători; erau magistraţi, care potoleau certurile; erau magazine, pe care le aproviziona caravana. Bineînţeles, orăşelul era inseparabil de convoi: nici unul nu putea exista fără celălalt. Şi totuşi orice caravană era în esenţă o călătorie, un lucru care începea într-un loc şi se sfârşea în altul. Acest oraş nu fusese niciodată proiectat ca un loc permanent, era doar parte dintr-o călătorie lungă de veacuri.

După cină, îi întrebă pe Kudda şi pe familia lui:

- A vizitat vreunul din voi Babilonul vreodată?

Soţia lui Kudda, Alitum, răspunse:

- Nu, de ce am face-o? E mult de coborît şi urcat, iar noi avem aici tot ce ne trebuie.

- Nu doriţi deloc să mergeţi cu adevărat pe pământ?

Kudda ridică din umeri.

- Trăim pe drumul către cer; toată munca pe care o facem este ca să-l extindem în continuare. Când vom părăsi turnul, vom porni pe rampa ascendentă, nu pe cea descendentă.

Pe măsură ce minerii urcară, cu timpul veni o zi când turnul păru să fie la fel când priveai în sus sau în jos de pe marginea rampei. Dedesubt, coloana turnului se micşora, devenind nevăzută, cu mult înainte să pară că ar atinge câmpia de dedesubt. De asemenea, minerii erau încă departe de locul unde se putea vedea capătul. Doar o bucată din turn era vizibilă. Să priveşti în sus sau în jos era înfricoşător, căci nu ţi se oferea asigurarea continuităţii; nu mai erau o parte a pământului. Turnul ar fi putut să fie un fir suspendat în aer, nelegat nici de pământ, nici de cer.

Erau momente în cursul acestei porţiuni a ascensiunii când pe Hillalum îl cuprindea disperarea, căci se simţea dezrădăcinat şi înstrăinat de lume; era ca şi când pământul îl renegase pentru lipsa lui de credinţă, în timp ce cerul refuza să-l accepte. Îşi dori ca Iahveh să dea un semn, să le dea oamenilor de ştire că iniţiativa lor era aprobată; altfel cum puteau sta într-un loc care oferea aşa puţină ospitalitate spiritului?

Cei care locuiau în turn la această altitudine nu se simţeau deloc stânjeniţi de situaţia lor; totdeauna îi întâmpinau călduros pe mineri şi le urau noroc în sarcina lor de la boltă. Trăiau în ceţurile umede ale norilor, vedeau furtuni de jos şi de sus, strângeau recolte din aer şi niciodată nu se temeau că acesta e un loc nepotrivit pentru oameni. Nu era nevoie de nici un fel de asigurări sau încurajări divine, dar oamenii nu cunoşteau nici o clipă îndoiala.

O dată cu trecerea săptămânilor, soarele şi luna se înălţară din ce în ce mai puţin în călătoriile lor zilnice. Luna scălda latura sudică a turnului cu strălucirea ei argintie, lucind precum ochiul lui Iahveh care-i privea. Nu după mult timp, erau la exact acelaşi nivel cu luna; ajunseseră la înălţimea primului dintre corpurile cereşti. Se uitară chiorîş la faţa ciupită de vărsat a lunii, se minunară de mişcarea ei maiestuoasă care-şi râdea de orice sprijin.

Apoi se apropiară de soare. Era vară, când soarele pare să fie aproape de zenitul Babilonului, făcându-şi trecerea aproape de turn la această altitudine. În această porţiune a turnului nu trăiau familii, nici balcoane nu erau, căci căldura era atât de mare încât prăjea orzul. Liantul dintre cărămizile turnului nu mai era bitum, care s-ar fi înmuiat şi ar fi curs, ci argilă, care fusesse practic arsă de căldură. Ca o protecţie faţă de temperaturile de peste zi, stâlpii fuseseră lăţiţi până când formau un zid aproape continuu, închizând rampa într-un tunel care avea doar fante înguste ce lăsau să intre vântul şuierător şi pânze de lumină aurie.

Echipele de hamali fuseseră distanţate foarte ordonat până la acest punct, dar aici era necesară o ajustare. În fiecare dimineaţă porniră mai devreme, şi mai devreme, pentru a profita mai mult de întuneric atunci când trăgeau. Când ajunseră la nivelul soarelui, călătoriră numai noaptea. În timpul zilei încercară să doarmă, goi şi asudând în suflarea arzătoare. Minerii se temură că dacă reuşeau întradevăr să adoarmă aveau să moară copţi înainte de a se trezi. Dar hamalii făcuseră de multe ori această călătorie şi niciodată nu pierduseră vreun om, iar în cele din urmă trecură deasupra nivelului soarelui, unde lucrurile erau cum fuseseră dedesubt.

Acum lumina zilei strălucea *în sus*, ceea ce părea absolut nefiresc. Balcoanele aveau scânduri lipsă, pentru ca lumina soarelui să poată trece prin ele, cu pământ pe pasarelele care rămâneau; plantele creşteau lateral şi în jos, aplecându-se să prindă razele soarelui.

Apoi se apropiară de nivelul stelelor, mici sfere incandescente răspândite în toate părţile. Hillalum se aşteptase să fie mai dese, dar chiar şi cu steluţele ce nu puteau fi văzute de pe pământ, păreau să fie rare. Nu erau aşezate toate la aceeaşi înălţime, dar în schimb ocupau următoarele câteva leghe de mai sus. Era greu să-ţi dai seama cât de departe erau, din moment ce nu aveai nici un indiciu al mărimii lor, dar uneori una se apropia foarte mult, arătându-şi viteza uluitoare. Hillalum îşi dădu seama că toate obiectele din cer goneau cu viteze proporţionale, pentru a călători de la o margine a lumii la cealaltă pe parcursul unei zile.

În timpul zilei, cerul avea o nuanţă de albastru mult mai deschisă decât cea care se vedea de pe pământ, semn că se apropiau de boltă. Studiind cerul, Hillalum fu uimit să vadă că în timpul zilei unele stele erau vizibile. De pe pământ nu puteau fi văzute în strălucirea orbitoare a soarelui, dar de la această altitudine erau foarte distincte.

Într-o zi Nanni veni în grabă la el şi zise:

- O stea a lovit turnul!

- Ce?!

Hillalum privi împrejur, cuprins de panică, simţindu-se de parcă ar fi fost izbit.

- Nu, nu acum. S-a întâmplat de multă vreme, cu mai mult de un veac în urmă. Unul dintre locuitorii turnului spune povestea; bunicul lui era acolo.

Intrară în coridoare şi văzură câţiva mineri aşezaţi în jurul unui bătrân uscăţiv şi zbârcit.

- ... S-a înfipt în cărămizi la vreo jumătate de leghe mai sus de aici. Încă mai puteţi vedea semnul pe care l-a lăsat; e ca o ciupitură de vărsat uriaşă.

- Ce s-a întâmplat cu steaua?

- A ars şi-a sfârâit, şi era prea strălucitoare ca să poată fi privită. Oamenii s-au gândit s-o scoată de-acolo, ca să-şi poată relua drumul, dar era prea fierbinte ca să se poată apropia de ea şi nu îndrăzneau s-o stingă. După multe săptămâni s-a răcit şi a devenit o grămadă noduroasă de metal negru ceresc, mare cât s-o cuprindă un om cu braţele.

- Aşa de mare? zise Nanni, cu vocea plină de spaimă şi respect.

Când stelele cădeau pe pământ de bunăvoie, uneori erau găsite bucăţele de metal ceresc, mai dure decât bronzul cel mai bun. Metalul nu putea fi topit pentru turnare, aşa că era prelucrat cu ciocanul când era încins la roşu; din el se făceau amulete.

- Într-adevăr, nimeni n-a auzit vreodată de o bucată de mărimea asta găsită pe pământ. Vă imaginaţi ce unelte ar putea fi făcute din ea!

- N-aţi încercat s-o faceţi unelte, bătând-o cu ciocanul, nu-i aşa? întrebă Hillalum, îngrozit.

- O, nu. Oamenilor le era frică s-o atingă. Toată lumea a coborât din turn, aşteptând pedeapsă de la Iahveh pentru că tulburaseră lucrările Facerii. Au aşteptat luni în şir, dar n-a venit nici un semn. În cele din urmă, s-au întors şi au scos steaua. Acum stă într-un templu din oraş, jos.

Se lăsă tăcerea. Apoi unul dintre mineri spuse:

- N-am auzit niciodată de asta în poveştile despre turn.

- A fost o încălcare a ordinii lucrurilor, ceva despre care nu se vorbeşte.

Pe măsură ce urcau în turn, cerul se deschise la culoare, până când într-o dimineaţă Hillalum se trezi şi merse pe marginea rampei şi ţipă din cauza şocului: ceea ce mai înainte păruse un cer palid acum părea să fie un tavan alb ce se întindea departe, deasupra capetelelor lor. Acum erau suficient de aproape ca să zărească bolta cerului, să o vadă ca pe o carapace solidă cuprinzând tot cerul. Toţi minerii vorbiră pe tonuri şoptite, uitându-se în sus ca idioţii, în timp ce locuitorii turnului râdeau de ei.

Pe măsură ce continuară să urce, fură uimiţi cât de *aproape* erau de fapt. Albeaţa suprafeţei îi înşelase, făcând apropierea imperceptibilă, până când păru, brusc, a fi chiar deasupra capetelor lor. Acum, în loc să urce către cer, urcau spre o câmpie fără relief care se întindea la nesfârşit în toate direcţiile.

Toate simţurile lui Hillalum erau dezorientate de vederea ei. Câteodată, când privea bolta, se simţea ca şi când lumea se răsturnase cumva, iar dacă şi-ar fi pierdut echilibrul ar fi căzut în sus către ea. Când bolta păru în cele din urmă că i se reazemă pe cap, avea o *greutate* opresivă. Bolta era o placă la fel de grea ca întreaga lume, dar complet lipsită de sprijin, iar el se temea de ceea ce nu-l speriase niciodată în mină: că tavanul avea să se prăbuşească peste el.

De asemenea, erau momente când se părea că bolta este o faleză verticală a unei înălţimi de neimaginat ridicându-se dinaintea lui şi pământul înceţoşat din urma lui era alta, asemănătoare, iar turnul era un cablu bine întins între cele două. Sau, mai rău decât toate, timp de o clipă i se păru că nu era nici sus, nici jos, iar corpul său nu ştiu în ce direcţie era atras. Era ca teama de înălţime, dar mult mai rău. Adesea se trezea dintr-un somn neodihnitor, pomenindu-se asudat şi cu degetele crispate, încercând să se agaţe de podeaua din cărămidă.

Nanni şi mulţi dintre ceilalţi mineri aveau de asemenea ochii înceţoşaţi, deşi nici unul nu vorbea despre ce le tulbura somnul. Ascensiunea li se încetini, în loc să se iuţească, aşa cum se aşteptase maistrul lor Beli; vederea bolţii inspira mai curând nelinişte decât râvnă. Hamalii de rând deveniră nerăbdători cu el. Hillalum se întrebă ce fel de oameni erau făuriţi de traiul în asemenea condiţii; scăpau de nebunie? Se obişnuiau cu asta? Copiii născuţi sub un cer solid ar ţipa oare dacă ar vedea pământul sub picioare?

Poate că oamenii nu erau făcuţi să trăiască într-un asemenea loc. Dacă propriile lor firi îi împiedicau să se apropie prea mult de cer, atunci oamenii ar fi trebuit să rămână pe pământ.

Când ajunseră în vârful turnului, dezorientarea se risipi sau poate deveniseră imuni. Aici, stând pe platforma pătrată din vârf, minerii priviră cea mai uluitoare scenă zărită vreodată de oameni: sub ei, departe, se aşternea o tapiserie de pământ şi mare, acoperită de vălul ceţii, desfăşurându-se în toate direcţiile până la limita vederii. Chiar deasupra lor atârna însuşi acoperişul lumii, limita superioară absolută a cerului, garantându-le punctul de vedere drept cel mai înalt posibil. De aici se zărea atât de mult din Creaţie pe cât se putea cuprinde dintr-o dată cu mintea.

Preoţii înălţară o rugăciune către Iahveh; îi mulţumiră că le permisese să vadă atât de mult şi se

rugară să fie iertaţi pentru dorinţa lor de a vedea mai mult.

Iar în vârf se zideau cărămizi. Se simţea mirosul bogat, aspru, de smoală, ridicându-se din cazanele încinse în care se topeau bucăţile de bitum. Era mirosul cel mai pământesc pe care-l simţiseră minerii de patru luni încoace, iar nările lor încercau cu disperare să prindă un iz înainte să fie împrăştiat de vânt. Aici în vârf, unde pasta care se scursese odinioară din crăpăturile pământului se întărea acum pentru a ţine cărămizile laolaltă, pământului îi creştea un mădular către cer.

Aici lucrau zidarii, oamenii mânjiţi cu bitum care amestecau liantul şi, îndemânatici, aşezau cărămizile grele cu precizie absolută. Mai mult decât oricine altcineva, aceşti oameni nu-şi puteau permite să se lase cuprinşi de ameţeală când vedeau bolta, căci turnul nu putea să se abată nici cu grosimea unui fir de păr de la verticală. Se apropiau de capătul lucrării lor, în cele din urmă, iar după patru luni de ascensiune minerii erau gata să înceapă propria lor muncă.

Egiptenii sosiră la scurt timp după aceea. Erau închişi la ten şi mărunţi la trup, iar pe bărbii le creştea barba rară. Trăseseră care pline cu ciocane de dolerit, şi unelte din bronz, şi pene de lemn. Maistrul lor se numea Senmut şi discută cu Beli, maistrul elamiţilor, cum aveau să-şi croiască drum prin boltă. Egiptenii construiră o forjă cu ceea ce aduseseră, aşa cum făcuseră şi elamiţii, pentru a turna din nou uneltele de bronz care aveau să se tocească în timpul săpăturilor.

Bolta însăşi rămânea puţin mai sus de vârful degetelor întinse de un om; era netedă şi rece la pipăit atunci când săreai s-o atingi. Părea să fie făcută din granit alb, cu granule fine, imaculat şi complet lipsit de relief. Şi aici era problema.

Demult de tot, Iahveh dezlănţuise Potopul, slobozind atât apele subterane, cât şi pe cele cereşti; apele Abisului ţâşniseră din izvoarele pământului, iar apele cerului se revărsaseră prin stăvilarele din boltă. Acum oamenii vedeau bolta de aproape, dar nu se distingea nici un stăvilar. Se uitară cu atenţie la suprafaţă în toate direcţiile, dar nici deschideri, nici ferestre, nici stăvilare nu întrerupeau câmpia de granit.

Se părea că turnul lor întâlnea bolta într-un punct dintre rezervoare, ceea ce era într-adevăr un noroc. Dacă ar fi fost vizibil un stăvilar, ar fi trebuit să-şi asume riscul de a-l sparge şi a goli rezervorul. Asta ar fi însemnat ploaie pentru Shinar, în anotimpul nepotrivit şi mai abundentă decât ploile de iarnă; ar fi provocat inundaţii de-a lungul Eufratului. Foarte probabil că ploaia ar fi încetat când rezervorul s-ar fi golit, dar exista totuşi posibilitatea ca Iahveh să-i pedepsească şi să continue ploaia până când cădea turnul şi Babilonul era dizolvat şi transformat în noroi.

Chiar dacă nu erau stăvilare vizibile, tot exista un risc. Poate că stăvilarele nu aveau încheieturi pe care să le poată vedea ochii muritorilor şi un rezervor se găsea chiar deasupra lor. Sau poate că rezervoarele erau uriaşe, aşa încât chiar dacă cele mai apropiate stăvilare erau la multe leghe depărtare, un rezervor tot se afla deasupra lor.

Au fost multe discuţii despre cum era cel mai bine să procedeze.

- Cu siguranţă că Iahveh nu va inunda şi doborî turnul, argumentă Qurdusa, unul dintre zidari. Dacă turnul ar fi fost un sacrilegiu, Iahveh l-ar fi distrus mai devreme. Totuşi, în toate secolele de când lucrăm, n-am văzut niciodată nici cel mai mic semn al nemulţumirii lui Iahveh. El va goli orice rezervor înainte să-l găurim.

- Dacă Iahveh ar fi privit această iniţiativă cu asemenea bunăvoinţă, deja ar fi fost o scară în boltă, pregătită pentru noi, ripostă Eluti, un elamit. Iahveh nici n-o să ne ajute, nici n-o să ne împiedice; dacă găurim un rezervor, vom înfrunta năvala apelor lui.

Hillalum nu-şi putu ţine îndoielile sub tăcere de data aceasta.

- Şi dacă apele sunt nesfârşite? întrebă. Iahveh ar putea să nu ne pedepsească, dar ne-ar putea lăsa să abatem singuri pedeapsa asupra noastră.

- Elamitule, zise Qurdusa, chiar ca nou-venit într-un turn ar trebui să ştii mai bine. Noi trudim din dragoste pentru Iahveh, aşa am făcut de-a lungul întregii noastre vieţi, şi aşa au făcut părinţii noştri timp de multe generaţii. Oamenii drept-credincioşi ca noi n-ar putea fi judecaţi aspru.

- Este adevărat că lucrăm cu cel mai pur dintre ţeluri, dar asta nu înseamnă că am lucrat cu înţelepciune.

Oare oamenii au ales cu adevărat calea potrivită când au hotărît să-şi trăiască vieţile departe de pământul din care au fost plăsmuiţi? Niciodată n-a zis Iahveh că alegerea era bună. Acum suntem gata să spargem şi să deschidem cerul, chiar când ştim că se află apă deasupra noastră. Dacă suntem prost îndrumaţi, cum putem fi siguri că Iahveh ne va apăra de propriile noastre greşeli?

- Hillalum ne sfătuieşte să fim prudenţi şi eu sunt de acord, spuse Beli. Trebuie să ne asigurăm că nu aducem un al doilea Potop asupra lumii, nici chiar ploi periculoase asupra Shinarului. M-am sfătuit cu Senmut al egiptenilor, iar el mi-a arătat dispozitivele pe care le-au folosit să pecetluiască mormintele regilor lor. Cred că metodele lor ne pot oferi siguranţă când vom începe săpatul.

Preoţii au sacrificat ţapul şi boul într-o ceremonie în care au fost pronunţate multe cuvinte sacre şi a fost arsă multă tămâie, iar minerii au început lucrul.

Chiar înainte ca minerii să ajungă la boltă, fusese evident că săpatul simplu, cu ciocane şi târnăcoape, ar fi fost nepractic: chiar dacă sfredeleau un tunel orizontal, nu puteau progresa cu mai mult de două degete pe zi prin granit, iar săparea tunelului *în sus* avea să fie mult, mult mai lentă. În schimb utilizară focul.

Cu lemnul pe care-l aduseseră aprinseseră un foc sub locul ales din boltă şi îl alimentară constant timp de o zi. Dinaintea căldurii flăcării, piatra crăpă şi se sparse. După ce lăsară focul să se stingă, minerii aruncară apă pe piatră pentru a lărgi crăpăturile. Apoi avură posibilitatea de a sparge stânca în bucăţi mari, care căzură greoaie pe turn. În acest fel puteau progresa cu aproape un cot în fiecare zi când ardea focul.

Tunelul nu se ridica drept în sus, ci în unghiul pe care-l face o scară, ca să poată construi de la turn o rampă cu trepte care să ajungă la el. Focul lăsă podeaua şi pereţii netezi; oamenii construiră o schelă cu trepte de lemn, ca să nu alunece iar jos. Foloseau o platformă de cărămizi arse pentru susţinerea focului de la capătul tunelului.

După ce tunelul se ridică zece coţi prin boltă, îi făcură un palier orizontal şi-l lărgiră ca să formeze o cameră. Apoi, după ce minerii evacuaseră toată piatra care fusese slăbită de foc, egiptenii începură lucrul. Ei nu utilizară focul în extragerea pietrei. Doar cu bilele de dolerit şi cu ciocanele, începură să construiască o uşă glisantă din piatră.

Întîi cioplirã aşchii pentru a tăia o lespede imensă de granit dintr-un perete. Hillalum şi ceilalţi mineri încercară să-i ajute, dar găsiră că era tare dificil: piatra nu trebuia măcinată, ci sfărâmată în aşchii, folosind lovituri de ciocan de o singură tărie, iar cele mai uşoare sau mai puternice nu foloseau la nimic.

După câteva săptămâni, lespedea era gata. Era mai înaltă decât un om şi chiar mai lată de atât. Ca s-o desprindă de podea, cioplirã fante împrejurul bazei stâncii şi bătură înăuntru pene din lemn uscat. Apoi bătură pene mai subţiri în primele pene, ca să le despice, şi turnară apă în crăpături să se umfle lemnul. După câteva ore o crăpătură se căscă în piatră şi lespedea fu eliberată.

În capătul camerei, pe partea dreaptă, minerii construiră cu ajutorul focului un coridor îngust, ascendent, iar în podeaua din faţa camerei de intrare săpară un canal descendent prin podea, cale de un cot. Astfel se făcu o rampă netedă, continuă, care traversa podeaua imediat în faţa intrării şi se termina chiar în stânga ei. Pe această rampă, egiptenii aşezară lespedea de granit. Traseră şi împinseră lespedea sus, în coridorul lateral, unde se potrivea aproape exact, şi o rezemară la locul ei, cu o stivă de cărămizi plate, nearse, proptite de piciorul zidului din stânga, ca un stâlp culcat pe rampă. Cu lespedea glisantă care să stăvilească apele, continuarea săpării tunelului nu mai prezenta pericol pentru mineri. Dacă intrau într-un rezervor şi apele cerului începeau să se reverse prin tunel, aveau să spargă cărămizile una câte una, iar stânca avea să alunece în jos, până când se aşeza în locaşul din podea, blocând complet ieşirea. Dacă apele năvăleau cu asemenea forţă încât îi târau pe oameni afară din galerii, cărămizile de lut aveau să se dizolve progresiv şi iarăşi stânca avea să alunece până jos. Apele ar fi fost zăgăzuite, iar minerii puteau începe după aceea un alt tunel, în altă direcţie, pentru a ocoli rezervorul.

Minerii folosiră iarăşi focul, pentru a continua galeria, începând la capătul îndepărtat al camerei. Pentru a ajuta circulaţia aerului în interiorul boltei, întinseră piei de vită pe schele înalte din lemn şi le aşezară oblic pe fiecare parte a intrării tunelului, în vârful turnului. Astfel, vântul, care bătea permanent pe sub bolta cerului, era ghidat în sus, în tunel; ţinea focul aprins şi împrospăta aerul după ce era stins focul, aşa că minerii puteau să sape fără să respire fum.

Egiptenii nu se opriră din lucru o dată ce lespedea glisantă fu aşezată. În timp ce minerii loveau cu târnăcoapele la capătul tunelului, egiptenii trudiră să taie o scară în piatră, pentru a înlocui treptele din lemn. Făcură aceasta cu pene de lemn, iar lespezile pe care le desprinseră din podeaua înclinată lăsară trepte în locul lor.

Astfel lucrară minerii, extinzând tunelul din ce în ce. Galeria urca mereu, deşi îşi schimba direcţia cu regularitate, ca un fir într-o urzeală gigantică, aşa că sensul de ansamblu era drept în sus. Construiră alte camere cu uşi glisante, pentru ca doar segmentul superior al tunelului să fie inundat dacă spărgeau un rezervor. Tăiară canale în suprafaţa boltei, de care atârnară pasarele şi platforme; începând de la aceste platforme, la o distanţă destul de mare de turn, săpară galerii laterale, care se uneau cu tunelul principal departe, în interior. Vântul era ghidat prin ele, ca să ofere ventilaţie, curăţând fumul din adâncurile tunelului.

Timp de ani în şir, lucrul continuă. Echipele de hamali nu mai cărau cărămizi, ci lemne pentru foc şi apă. Oameni veniră să locuiască în acele tunele din apropierea suprafeţei bolţii, iar pe platforme suspendate cultivară legume care se îndoiau în jos. Minerii trăiră acolo, la graniţa cerului; unii se căsătoriră şi crescură copii. Puţini dintre ei au mai pus vreodată piciorul pe pământ.

Cu o pânză udă înfăşurată împrejurul feţei, Hillalum coborî de pe treptele de lemn pe piatră, după ce tocmai alimentase cu nişte vreascuri focul de la capătul tunelului. Focul avea să ardă timp de multe ore, iar el avea să aştepte în tunelele de mai jos, unde aerul nu era plin de fum.

Apoi se auzi o sfărâmare îndepărtată, sunetul unui munte de piatră care se despică, şi pe urmă un vuiet crescând. Iar apoi un torent de apă coborî năvalnic prin tunel.

Timp de o clipă, Hillalum fu împietrit de groază. Apa, şocant de rece, îl izbea picioarele, doborându-l. Se ridică, încercând să-şi recapete suflarea, împingându-se în curent, agăţându-se de trepte.

Găuriseră un rezervor.

Trebuia să coboare dedesubtul uşii glisante superioare înainte ca aceasta să se închidă. Picioarele sale voiau să gonească în josul treptelor, dar ştia că n-ar fi putut rămâne pe picioare dacă încerca, iar dacă era târât de curentul furios probabil ar fi fost izbit de pereţi şi ucis. Mergând pe cât de repede îndrăznea,

coborî treptele una câte una.

Alunecă de câteva ori, fiind purtat peste câte o duzină de trepte de fiecare dată; treptele de piatră îl scrijeliră pe spate, dar nu simţi nici o durere. Tot timpul era sigur că tunelul avea să se surpe şi să-l zdrobească, sau că întreaga boltă avea să se despice, iar cerul avea să i se caşte sub picioare, şi el avea să cadă pe pământ, înconjurat de ploaia cerească. Pedeapsa lui Iahveh venise, un al doilea Potop.

Cât mai avea până ajungea la lespedea glisantă? Tunelul părea să se întindă şi să se tot întindă, iar apele năvăleau chiar mai repede acum. Practic alerga în josul treptelor.

Deodată se poticni şi căzu în apa de mică adâncime. Trecuse de capătul scărilor şi căzuse în camera lespezii glisante, iar apa îi ajungea deasupra genunchilor.

Se ridică şi-i văzu pe Damqiya şi Ahuni, doi ortaci, care tocmai îl remarcau. Stăteau în faţa lespezii care deja bloca ieşirea.

- Nu! strigă.

- Au închis-o! ţipă Damqiya. N-au aşteptat!

- Mai vin şi alţii? strigă Ahuni, fără speranţă. S-ar putea să fim în stare să mişcăm lespedea.

- Nu mai e nimeni, răspunse Hillalum. N-o pot împinge din partea cealaltă?

- Nu ne pot auzi.

Ahuni izbi granitul cu un ciocan, fără să scoată vreun sunet în vuietul apei care năvălea.

Hillalum privi împrejurul cămăruţei, observând de-abia acum că un egiptean plutea cu faţa în jos în apă.

- A murit căzând pe scări, ţipă Damqiya.

- Nu putem face nimic?

Ahuni privi în sus.

- Iahveh, cruţă-ne.

Stătură toţi trei în apa care urca, rugându-se cu disperare, dar Hillalum ştiu că era zadarnic: Iahveh nu le ceruse oamenilor să construiască turnul sau să sfredelească bolta; hotărîrea de a-l construi aparţinea doar oamenilor, iar ei aveau să moară în această strădanie întocmai cum piereau în oricare din lucrările lor lumeşti. Dreapta lor credinţă nu putea să-i salveze de consecinţele faptelor lor.

Apa le ajunse la piepturi.

- Să urcăm! strigă Hillalum.

Urcară de-a lungul tunelului cu mare greutate, împotrivindu-se puhoiului, în timp ce apa se ridica în urma lor lor. Puţinele torţe care luminau tunelul se stinseseră, aşa că urcară pe întuneric, murmurând rugăciuni pe care nu le auzeau. Treptele din lemn de la capătul tunelului se depiasaseră de la locul lor şi erau îngrămădite mai departe, în josul galeriei. Urcară pe lângă ele, până când ajunseră la panta netedă de piatră, iar acolo aşteptară ca apa să-i ducă mai sus.

Aşteptară fără cuvinte, căci rugăciunile lor secătuiseră. Hillalum îşi imagină că stătea în gâtlejul negru al lui Iahveh, pe când atotputernicul bea cu nesaţ din apele cerului, gata să-i înghită pe păcătoşi.

Apa urcă şi-i ridică, până când Hillalum putu să întindă mâinile şi să atingă tavanul. Fisura uriaşă din care se revărsau apele era chiar lângă el. Mai rămăsese doar o mică pungă de aer. Hillalum strigă:

- Când se va umple camera asta, vom putea înota către cer.

Nu-şi putu da seama dacă îl auziseră. Trase aer în piept pentru ultima oară în timp ce apa ajungea la tavan şi înotă în sus prin fisură. Avea să moară mai aproape de cer decât oricare alt om dinaintea lui.

Fisura se întindea cale de mulţi coţi. Imediat cum Hillalum trecu dincolo, stratul de stâncă îi alunecă dintre degete, iar membrele sale care se zbăteau nu mai atinseră nimic. Timp de o clipă simţi un curent care-l ducea, dar apoi nu mai fu sigur. Înconjurat doar de întuneric, simţi încă o dată acel vertij oribil pe care îl încercase când se apropiase prima oară de boltă: nu putea să distingă nici o direcţie, nici chiar sus sau jos. Lovi apa cu mâinile şi cu picioarele, dar nu ştiu dacă se deplasa.

Neajutorat, poate că plutea într-o apă stătătoare, poate că era dus de un curent furios; tot ceea ce simţea era un frig paralizant. Nu văzu nici o lumină în tot acest timp. Oare acest rezervor nu avea nici o suprafaţă către care să se poată ridica?

Apoi fu iar izbit de stâncă. Mâinile sale pipăiră o fisură în suprafaţă. Se întorsese acolo unde începuse? Era forţat să intre în fisură şi nu avea nici o putere să reziste. Se pomeni târît în tunel şi izbit de pereţi. Era incredibil de adânc, precum cel mai lung puţ de mină: simţi că plămânii aveau să-i plesnească, dar tot nu se vedea vreun capăt al culoarului. În cele din urmă nu-şi mai putu ţine respiraţia, şi aerul îi scăpă printre buze. Se îneca, iar întunericul din jurul lui îi intră în plămâni.

Dar deodată zidurile se depărtară de el. Era dus de un curent năvalnic de apă; şi simţi aer deasupra apei! Iar apoi nu mai simţi nimic.

Hillalum se trezi cu faţa lipită de piatra udă. Nu vedea nimic, dar simţea apă lângă mâini. Se întoarse pe spate şi gemu; fiecare mădular îl durea, era gol, şi mare parte din piele îi era julită sau încreţită de umezeală, dar respira aer.

Trecu un timp, iar în cele din urmă se putu ridica în picioare. Apa curgea iute pe lângă gleznele lui. Păşind într-o parte, simţi că apa se adâncea. În cealaltă era stâncă uscată - şisturi argiloase, după cum era la pipăit.

Era întuneric beznă, ca într-o mină fără torţe. Îşi căută drumul pipăind cu degetele julite de-a lungul podelei, până când aceasta se ridică şi deveni un zid. Încet, ca o creatură oarbă, se târî înainte şi înapoi. Găsi izvorul apei, o deschidere mare în podea. Îşi aminti! Fusese azvârlit din rezervor prin această gaură.

Continuă să se târască, simţind că se scurg ore în şir; dacă se afla într-o cavernă, era imensă.

Găsi un loc unde podeaua se ridica în pantă. Să fi fost un pasaj care ducea în sus? Poate că totuşi îl putea conduce spre cer.

Hillalum se târî, neavând nici o idee cât timp trecuse, fără să-i pese că n-avea să-şi mai poată găsi drumul de întoarcere, căci nu se putea întoarce acolo de unde venise. Urma tunele ascendente când le găsea, galerii descendente când trebuia. Deşi mai devreme înghiţise mai multă apă decât crezuse că e posibil, începu să-i fie sete şi foame.

Iar în cele din urmă văzu lumină, şi se repezi afară.

Lumina îl făcu să ţină ochii strâns închişi, iar el căzu în genunchi, cu pumnii încleştaţi dinaintea feţei. Să fi fost strălucirea lui Iahveh? Oare ochii săi ar putea suporta să o vadă? După câteva minute putu să-i deschidă şi văzu un deşert. Ieşise dintr-o peşteră, la poalele unor munţi, iar pietrele şi nisipul se întindeau până la orizont.

Era cerul întocmai ca pământul? Oare Iahveh sălăşluia într-un asemenea loc? Sau era acesta doar un alt tărâm din Creaţia lui Iahveh, un alt pământ aşezat peste al său, iar Iahveh sălăşluia încă şi mai sus?

Lângă piscurile din spatele său se afla un soare. Răsărea sau apunea? Oare aici erau zile şi nopţi?

Hillalum scrută peisajul nisipos. Un şir se mişca de-a lungul orizontului. Să fi fost o caravană?

Alergă spre ea, strigând cu gâtul uscat până când nevoia de aer îl opri. O siluetă de la coada caravanei îl zări şi opri întregul şir. Hillalum continuă să alerge.

Cel care îl văzuse părea să fie om, nu spirit, şi era îmbrăcat ca un călător prin deşert. Avea un burduf pregătit. Hillalum bău cât putu de mult, gâfâind. În cele din urmă i-l înapoie omului şi întrebă pe nerăsuflate:

- Unde e locul ăsta?

- Ai fost atacat de bandiţi? Ne îndreptăm spre Erech.

Hillalum făcu ochii mari.

- Vrei să mă păcăleşti! strigă el.

Omul se dădu îndărăt şi-l privi ca şi când ar fi înnebunit din cauza soarelui. Hillalum văzu un alt om din caravană apropiindu-se de ei ca să-l cerceteze.

- Erech este în Shinar!

- Da, este. Tu nu călătoreai spre Shinar?

Celălalt om stătea cu toiagul pregătit.

- Am venit din... Eram în...

Hillalum se opri.

- Cunoaşteţi Babilonul?

- O, asta îţi e destinaţia? Este la nord de Erech. De la unul la celălalt este o călătorie uşoară.

- Turnul. Aţi auzit de el?

- Cu siguranţă, stâlpul către cer. Se spune că oamenii din vârf sapă un tunel prin bolta cerului.

Hillalum căzu pe nisip.

- Ţi-e rău?

Cele două călăuze ale caravanei mormăiră între ele, apoi se îndepărtară să se sfătuiască cu ceilalţi. Hillalum nu se uită la ei.

Era în Shinar. Se întorsese pe pământ. Urcase deasupra rezervoarelor cerului şi ajunsese înapoi pe pământ. Oare Iahveh îl adusese în acest loc pentru a-l împiedica să ajungă mai departe, mai sus? Dar Hillalum încă nu văzuse nici un semn, nici un indiciu că Iahveh îl băgase în seamă. Nu simţise nici un miracol pe care să-l fi făcut Iahveh ca să-l aşeze aici. Pe cât putea să-şi dea seama, pur şi simplu înotase în sus de la boltă şi intrase în caverna de dedesubt.

Cumva, bolta cerului se afla sub pământ. Era ca şi când se sprijineau una pe cealaltă, deşi erau despărţite de multe leghe. Cum putea exista aşa ceva? Cum puteau să se atingă asemenea locuri îndepărtate? Pe Hillalum îl duru capul când încercă să se gândească la asta.

Şi apoi îşi dădu seama: *un cilindru pentru peceţi.* Atunci când era rostogolit pe o tăbliţă de lut moale, cilindrul sculptat lăsa o amprentă care forma o imagine. Două siluete ar putea să apară la capetele opuse ale tăbliţei, deşi stăteau alături pe suprafaţa cilindrului. Întreaga lume era ca un asemenea cilindru. Oamenii îşi imaginau cerul şi pământul ca fiind la capetele tăbliţei, cu văzduhul şi stelele între ele; totuşi lumea era înfăşurată într-un fel fantastic aşa încât cerul şi pământul se atingeau.

Acum era limpede de ce Iahveh nu doborîse turnul, nu-i pedepsise pe oameni pentru că-şi doriseră să ajungă dincolo de limitele care le fuseseră impuse: căci cea mai lungă călătorie avea să-i aducă pur şi simplu la locul de unde veniseră. Secole de trudă n-aveau să le dezvăluie mai mult decât cunoşteau deja din Creaţie. Totuşi, prin strădania lor, oamenii aveau să zărească inimaginabilul meşteşug al lucrării lui Iahveh, văzând cât de ingenios fusese construită lumea. Prin această construcţie, lucrarea lui Iahveh dezvăluită, şi lucrarea lui Iahven era ascunsă.

Astfel aveau oamenii să-şi cunoască locul.

Hillalum se ridică în picioare, clătinându-se de uluire, şi-i căută pe conducătorii caravanei. Avea să se întoarcă în Babilon. Poate că avea să-l vadă iar pe Lugatum. Avea să le trimită vorbă celor din vârful turnului. Avea să le spună despre forma lumii.

Traducere de
Florin Pâtea

CORNEL ROBU vă prezintă:

PREMII, TOPURI, CLASAMENTE (VIII)

CELE MAI PREMIATE ROMANE

Romane distinse cu 2 premii

The Foundation Trilogy (1951, 1952, 1953) de Isaac Asimov: Hugo (Best All-time Series), 1966; The Polish Science Fiction and Fantasy Achievement Award (Slaski Klub Fantastyki), Polonia, 1988.

The Demolished Man (1952) de Alfred Bester: Hugo, 1953; The International Fantasy Award, 1954.

Stranger in a Strange Land (1961) de Robert A. Heinlein: Hugo, 1962; Prometheus Hall of Fame, 1987.

The Moon Is a Harsh Mistress (1966) de Robert A. Heinlein: Hugo, 1967; Prometheus Hall of Fame, 1983.

Make Room! Make Room! (1966) de Harry Harrison: Nebula, 1974; Cometa d'argento, Italia, 1974. Premii indirecte, acordate nu romanului ca atare, ci filmului *Soylent Green* (1973), în care scenaristul Stanley R. Greenberg şi regizorul Richard Fleischer ecranizează romanul lui Harry Harrison.

Lord of Light (1967) de Roger Zelazny: Hugo, 1968; Lazar Komarcic, Iugoslavia, 1986.

A Wizard of Earthsea (1968) de Ursula K. Le Guin: The *Boston Globe* Horn Book Award, 1969; Gilgamés, Spania, 1984.

The Jagged Orbit (1970) de John Brunner: BSFA (The British Science Fiction Association Award), 1971; Gilgamés, Spania, 1986.

A Time of Changes (1971) de Robert Silverberg: Nebula, 1972; Cometa d'argento, Italia, 1975.

The Farthtest Shore (1973) de Ursula K. Le Guin: The American Book Award, 1974; Gilgamés, Spania, 1988.

Flow My Tears, the Policeman Said (1974) de Philip K. Dick: John W. Campbell Memorial, 1975; Lazar Komarcic, 1989.

The White Dragon (1978) de Anne McCaffrey: Hugo (Gandalf), 1979; Ditmar, Australia, 1979.

Gloriana (1978) de Michael Moorcock: The World Fantasy Award (The Howard Award), 1979; John W. Campbell Memorial, 1979.

The Fountains of Paradise (1979) de Arthur C. Clarke: Hugo, 1980; Nebula, 1980.

The Snow Queen (1980) de John D. Vinge: Hugo, 1981; Locus, 1981.

Valis (1981) de Philip K. Dick: Kurd Lasswitz, Germania, 1985; The Readercon Small Press Science Fiction Award, 1989.

Foundation's Edge (1982) de Isaac Asimov: Hugo, 1983; Locus, 1983.

The One Tree (1982) de Stephen R. Donaldson: Saturn, 1983; Balrog, 1983.

The Citadel of the Autarch (1983) de Gene Wolfe: John W. Campbell Memorial, 1984; Apollo, Franţa, 1985.

The Wild Shore (1984) de Kim Stanley Robinson: Locus (debut), 1985; Philip K. Dick Memorial, 1985.

The Postman (1985) de David Brin: Locus, 1986; John W. Campbell Memorial, 1986. (*Poştaşul vine după Apocalips*, trad. rom. de Horia Aramă, Editura Baricada, Bucureşti, 1993.)

The Ragged Astronauts (1985) de Bob Shaw: BFA (The British Fantasy Award), 1986; BSFA, 1987.

The Hercules Text (1986) de Jack McDevitt: Locus, 1987; Philip K. Dick Memorial, 1987.

It (1986) de Stephen King: BFA, 1987; Daedalus, 1987.

Hyperion (1989) de Dan Simmons: Hugo, 1990; Locus, 1990.

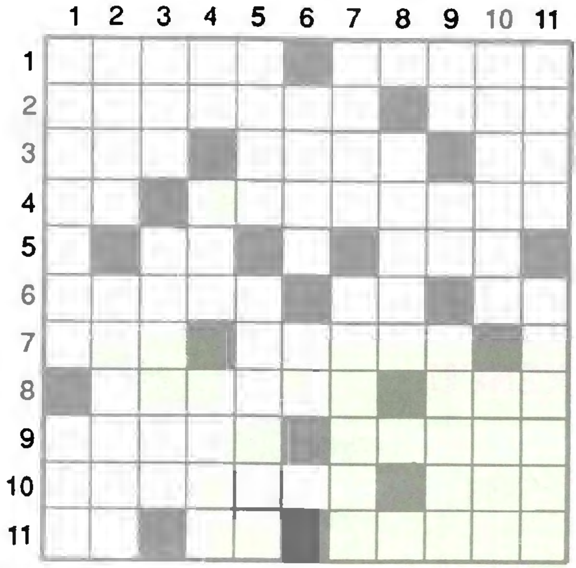
The Child Garden (1989) de Geoff Ryman: John W. Campbell Memorial, 1990; Arthur C. Clarke Award, 1990.

Take Back Plenty (1990) de Colin Greenland: BSFA, 1991; Arthur C. Clarke Award, 1991.

Tehanu: The Last Book of Earthsea (1990) de Ursula K. Le Guin: Nebula, 1991; Locus, 1991.

Barrayar (1991) de Lois McMaster Bujold: Hugo, 1992; Locus, 1992.

Date extrase din: ***REGINALD'S SCIENCE FICTION AND FANTASY AWARD, A Comprehensive Guide to the Awards and Their Winners.*** Second Edition, Revised and Expanded, by Daryl F. Mallett and Robert Reginald, The Borgo Press, San Bernardino, California, USA, 1991.

Enigmele ştiinţei (I) OZN

REBUS

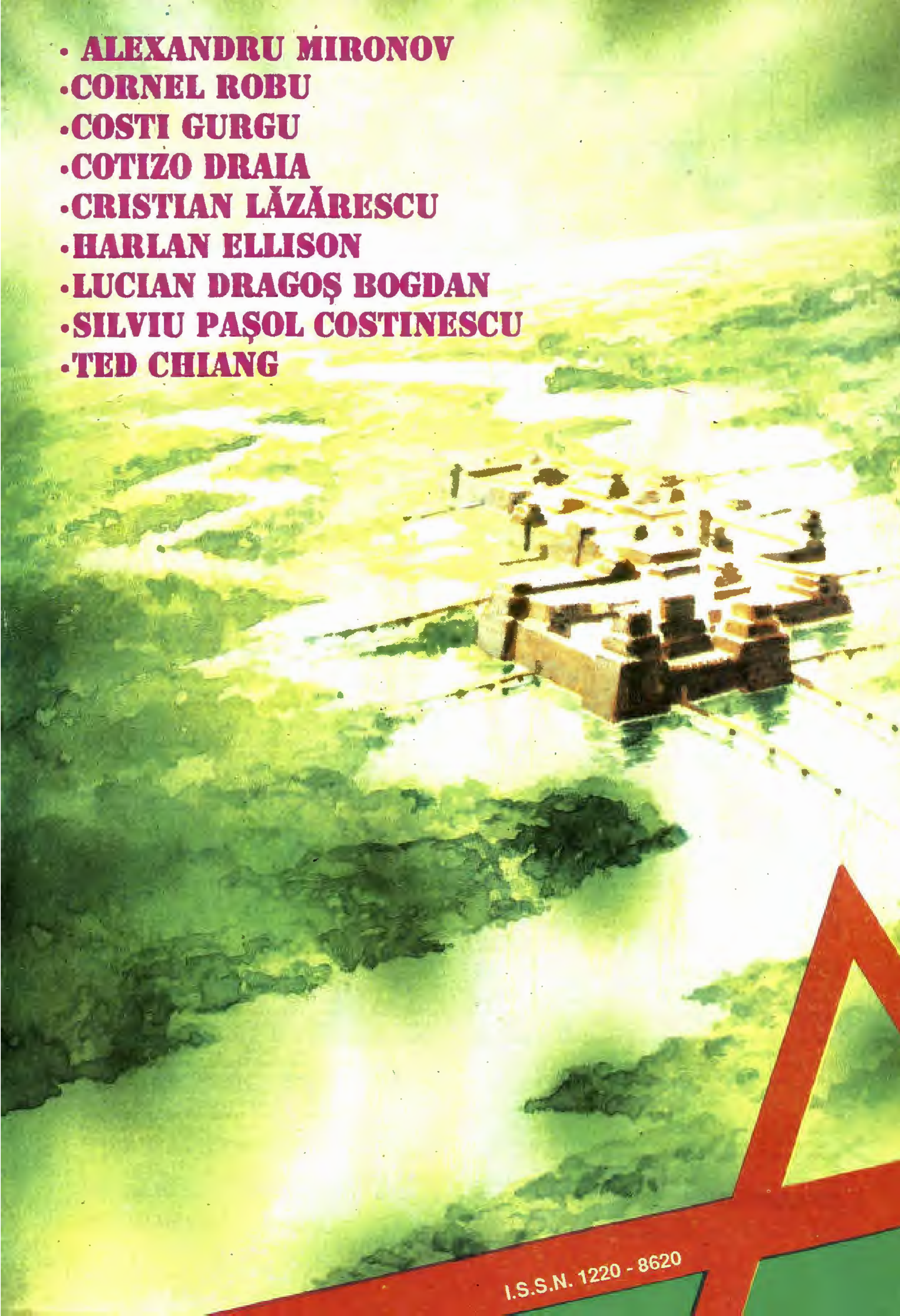
ORIZONTAL: 1. "Groupe d'Etudes des Phenomenes Aerospatiaux Non Identifiés", organism creat pe lângă Centre Nationale d'Etudes Spatiales din Franţa cu scopul declarat de a examina cu cele mai moderne mijloace fenomenele fizice inexplicabile de tipul OZN-urilor - Personaje fantastice frecvent întâlnite în mitologiile popoarelor, tot mai mult identificate astăzi, după descriere şi însuşirile lor paranormale, cu extratereştrii care ne-ar fi vizitat planeta în scop explorator şi civilizator (Şi-am văzut un... puternic, pogorându-se din cer, învăluit într-un nor, şi pe capul lui era curcubeul, iar faţa lui strălucea ca soarele şi picioarele lui erau ca stâlpi de foc" - Apocalipsul, 10, 1; sing.). 2. Existenţa unei radioactivităţi mult peste limita normală în zonele unde martorii oculari indicau aterizarea unor obiecte zburătoare neidentificate explică agitaţia acestora şi refuzul lor îndărătnic de a traversa acele locuri - Denumirea englezească şi germană a deja cunoscutelor, pentru noi, OZN-uri. 3. Fără... acoperire - Elementul chimic ce ar putea fi înglobat în macromoleculele stabile ale organismelor provenite de pe alte planete, aceasta putând explica satisfăcător mirosul puternic, specific, lăsat de acestea în scurtele lor vizite pe care ni le fac, din când în când - Urme de foc! 4. Interjecţie - Şanţuri longitudinale pe suprafaţa cilindrică a unui corp. 5. Indicator de direcţie - Campioni. 6. Personaj biblic în ale cărui "Vedenii", găsite într-un apocrif slavon din secolele II - III, descoperim interesante amănunte despre călătoria lui Dumnezeu, precum şi despre relativitatea scurgerii timpului pe toată această perioadă ("La tine numai două ceasuri am stat!" "Nu două ceasuri, ci treizeci şi doi de ani! " "Pentru ce dar să mă întorc întru trupul meu cel ofilit?" "Nu te întrista, căci nu vei fi bătrân!") - Împreună - Emilia Popovici. 7. Cei lenticulari constituie, alături de vârtejurile de zăpadă, meteoriţii, sateliţii artificiali şi epavele spaţiale, baloanele meteorologice sau halourile luminoase ale aurorelor boreale etc., o explicaţie suficientă pentru detractorii fenomenului OZN, călăuziţi fie de raţiuni... impersonale, fie de faimosul principiu al lui Finagle: "Ştiinţa este singura adevărată. Nu trebuie să ne lăsăm impresionaţi de fapte" (sing.) - Arheolog francez, autorul celui mai amănunţit studiu asupra celebrelor picturi parietale sahariene de la Tassili, ale cărui detaliate descrieri ignoră (paradoxal!) tocmai imaginile şocante ale navelor spaţiale (recunoscute după jetul de gaze de propulsie din partea lor inferioară) în preajma cărora, printre turmele de girafe şi mufloni, "zburdă" personaje stranii echipate cu combinezoane, căşti cu hublou, antene, tuburi şi conducte cu gaz de respirat etc. (Henri). 8. Oraş în Olanda - Siglă pentru Partidul Socialist al Muncii. 9. Aparat de teledetecţie indispensabil supravegherii navigaţiei în spaţiul aerian insensibil însă la trecerea OZN-urilor pe coridoarele de zbor - Imense obiecte fosforescente (cu diametrul de aprox. 3 km şi spiţe drepte sau spiralate), suprapuse pe un ax comun şi învârtindu-se în sens contrar, capabile să dezvolte viteze de 30 m/s, semnalate deseori în zonele limitrofe ale mărilor ce scaldă sud-estul Asiei (sing.). 10. Mici adâncituri produse de piciorușele ce țin locul trenurilor de aterizare, semnalate de anchetatorii chemaţi să constate urmele lăsate de vizitatorii noştri extratereştri (sing.) - Particulă nobiliară germană. 11. Tantal - Unghi de virare imposibil pentru aeronavele cunoscute, abordat însă de obiectele zburătoare neidentificate, pentru care cea de-a doua lege a lui Newton este sau necunoscută sau neglijabilă.

VERTICAL: 1. Cosmonaut rus care, cu prilejul primului său zbor spaţial (12.IV.1961), a constatat că, dincolo de zonele de refracţie ale atmosferei, cerul rămâne de un negru dens... ceea ce nu constituie, în fapt, decât dovada unor afirmaţii deja ştiute de secole: "Şi lumina luminează în întuneric şi întunericul n-a cuprins-o" (Ioan, 1, 5) acolo, în cer, unde este, "un întuneric mai întunecos decât cel pământesc" ("Cartea slavonă a lui Enoh", sec. I e.n.) - Regiment (abr. milit.). 2. Patriarh biblic cu o prezumtivă existenţă istorică, erou civilizator pentru poporul islamic care "a fost cu îngerii Domnului 7 jubilee de ani/îngeri care/s-au coborît pe pământ (...) spre a învăţa pe odraslele oamenilor şi a împlini legile şi dreptatea pe pământ" - Formă de energie capabilă să asigure funcţionarea navelor extraterestre, ipoteză cu mai puţini adepţi decât aceea care propune în acelaşi scop propulsia magnetică. 3. Pioşi (reg.) - Mică localitate situată la frontiera americano-mexicană unde, la 7 iulie 1948, s-a prăbuşit o aeronavă ciudată în care s-a găsit, parţial carbonizat, corpul unui humanoid de statură mică, cu patru degete la fiecare mână şi cu locaşurile orbitelor extrem de mari, cu gura total lipsită de dinţi şi sângele incolor, puternic mirosind a sulf. O astfel de monstruozitate (raportată la criteriile noastre estetice) n-a ieşit încă nici din laboratoarele celor mai rafinaţi geneticieni... 4. O posesiune de... pământ! - Ajutorul neprecupeţit al lui Făt-Frumos care, înainte de a porni în zbor, mai face un scurt antrenament: "Se urcă, făcu o probă, şi într-un minut fu aproape de pădure" (P. Ispirescu - Tinereţe fără bătrâneţe), ceea ce concordă mai degrabă cu psihologia unui pilot conştiincios decât cu aceea a unui animal, oricât de inteligent ar fi acesta, asta ca să nu mai vorbim de detaliile tehnice referitoare la viteză (pl.) - Mama mânzului. 5. Cartierul general al cercetărilor aerospaţiale americane, unde s-a constatat cu stupefacţie că proiectul unui combinezon spaţial realizat în secret în laboratoarele sale este de fapt... copia ceva mai finisată a unui echipament cu care erau îmbrăcate statuetele Yomon, create cu câteva milenii î.e.n. în Japonia şi aduse la lumină de arheologul Matsumura - Membru în echipajul capsulei "Gemini 12", care, la 11 noiembrie 1966, comunică la bază că "a putut observa deplasarea în spaţiu a patru obiecte care zburau în şir, neputând fi, în mod categoric, nişte stele", fără ca aceasta să-i afecteze credibilitatea, de vreme ce îl regăsim la bordul navetei spaţiale "Apollo 11", care, înainte de aselenizare, semnala şi ea faptul că "în cursul zborului, pe cea mai mare parte a traiectoriei, misiunea a fost însoţită timp de două zile de un obiect necunoscut, care s-a îndepărtat apoi în altă direcţie" (Edwin)... 6... şi ţinta - atinsă! - a acestei misiuni de o epocală importanţă pentru omenire - Heliu. 7. "Buşteanul..." din basmul "Omul de piatră" cules de Nicolae Filimon care, de îndată ce este "încălecat", "se prefăcu într-o căruţă cu doisprezece cai de foc şi într-o clipă se înălţă până la Vântul turbat", înainte de aceasta martorii relatând că "auziră un urlet şi un zgomot mare, apoi văzură o gârlă mare de păcură aprinsă aruncând pietre până în înaltul cer", o descriere desprinsă parcă din jurnalele de actualităţi ce prezintă lansările de la NASA (neart.) - Alt cosmonaut american, co-echipierul lui Richard Gordon la bordul navei "Gemini 11", care relata existenţa în spaţiu a "unui obiect mare" ce prezintă la suprafaţa sa o luminozitate intensă, a cărui fotografie a fost publicată de revista "Science and Mechanics" în speranţa, deşartă!, de a i se găsi un corespondent terestru adecvat (Charles). 8. Instrument de... 9. Gură spartă! - Udrea Stănescu - Resturile aeronavei căzute la Laredo, confiscată de specialiştii de la NASA fără ca rezultatele investigaţiilor lor să fie dezvăluite publicului până în prezent (pl.). 10. Epitropie - Oprire. 11. Stratul de... sticlă găsit în depozitele paleolitice din Irak, Siberia, Mongolia, China sau Colorado-SUA se datorează vitrificării acestora la temperaturi de peste 6 000 grade C similare acelora dezvoltate de bombele atomice sau de... lansarea navetelor spaţiale! - Planeta noastră, gazdă temporară pentru misiunile extratereştrilor, aceasta pare a fi concluzia la care ne este permis să accedem conform izvoarelor puse la dispoziţie de cercetarea paleoastronautică modernă.

Dicţionar: LEIDEN, PII.

RADU STOIANOV

- ALEXANDRU MIRONOV
- CORNEL ROBU
- COSTI GURGU
- COTIZO DRAIA
- CRISTIAN LĂZĂRESCU
- HARLAN ELLISON
- LUCIAN DRAGOŞ BOGDAN
- SILVIU PAŞOL COSTINESCU
- TED CHIANG

I.S.S.N. 1220 - 8620